

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκυκλιωμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικὰ 60,
ἐξάμηνη 35 καὶ τρίμηνη 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ : Ἐτησίᾳ δολλάρια 4, ἐξάμηνη 2
καὶ τρίμηνη 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 39ος

Ἀθήναι 25 Ἰουνίου 1932

Ἔτος 54ον. — Ἀριθ. 30

Ἡ Ἱστορία τοῦ Χωριάτη ποῦ βρῆ- κε τὸ θησαυρὸ τοῦ κυροῦ

ΠΕΡΣΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Μιά φορὰ κι' ἔναν καιρὸ, στὸ Κο-
ρασάν, τὴν πιὸ εὐφορὴ ἐπαρχίᾳ τῆς
Περσίας, ὅπου οἱ ροδακινιῆς τσακί-
ζονται ἀπ' τὸν καρπὸ καὶ τὰ κλή-
μντα ἀπὸ τὰ σταφύλια, κι' ὅπου τὸ
χῶμα μαυρίζει κάτω ἀπὸ τίς μουριές,
ἀπὸ τὰ μούρα ποῦ πέφτουν παραγι-
νωμένα, ζοῦσε ἕνας φτωχὸς χωριά-
της, ὁ Ἀβδούλ Καρίμ, μὲ τὴ γυναί-
κα του καὶ τὰ παιδιὰ του.

Τὴ γυναῖκα του τὴν ἔλεγε Ζεέ-
μπα, ποῦ σημαίνει «ὁμορφὴ», καὶ
μ' ὅλο ποῦ δὲν εἶχε καμμιά ἰδιαίτε-
ρη ὁμορφιά ἀπάνω της, ἡ Ζεέμπα
νόμιζε πὼς ἦταν ὁμορφὴ, μόνο καὶ
μόνο γιατί τὴν λέγαν ἔτσι. Κι' ἐπει-
δὴ ἦταν φαντασμένη, ἔπιασε κι' ἔ-
δωσε στὰ δυὸ παιδιὰ της σπουδαῖα
ὀνόματα καὶ τὸ ἀγόρι τὸ ἔβγαλε
Γιουσούφ (¹) ὡσὰν τὸν γιὸ τοῦ Ἰα-
κώβ ποῦ τὸν πούλησαν οἱ ἀδελφοί
του κι' ὕστερα ἔγινε μεγάλος καὶ
τρανὸς στὴν Αἴγυπτο, καὶ τὸ κορί-
τσι της τὸ ἔβγαλε Φατιμέ, τὸ ὄνομα
τῆς ἀγαπημένης κόρης τοῦ προφήτη
Μωάμεθ.

Ὁ Ἀβδούλ-Καρίμ ἦταν γεωργὸς
καὶ δούλευε στὰ χτήματα ἐνὸς πλού-
σιου ἀρχοντα. Μισθὸ δὲν ἔπαιρνε
κανένα, ἀλλὰ ὅσα ἔδωζε ἡ γῆ ἔφθα-
ναν γιὰ νὰ θρέψουν καὶ νὰ ντύσουν
κι' αὐτὸν καὶ τὴ φαμελιά του. Ἔτσι
τὰ χρήματα μονάχα ἀκουστὰ τὰ εἶ-
χε, καὶ δὲν γινώριζε τί ὄψη εἶχε ἕνα
κράν (²).

Ἔτυχε λοιπὸν μιὰ μέρα ὁ ἀφεν-
τικὸς του νὰ εἶναι πολὺ εὐχαριστη-
μένος μὲ τὴ δουλειά του, καὶ τοῦ ἔ-
καγε μποναμὰ δέκα κράν. Γιὰ τὸν

φτωχὸ Ἀβδούλ-Καρίμ τὰ χρήματα
αὐτὰ ἦταν σωστὸς θησαυρὸς. Μόλις
βράδυνασε λοιπὸν καὶ τέλειωσε τὴ
δουλειά του, ἔτρεξε στὸ σπίτι του
καὶ εἶπε στὴ γυναῖκα του :

— Γιὰ κοίταξε, Ζεέμπα, τί μοῦ
ἔδωσε ὁ ἀφέντης !

Καὶ ἀράδιασε πᾶνω στὸ τραπέζι τὰ
δέκα ἀσημένια κράν.

Ἡ γυναῖκα του καὶ
τὰ παιδιὰ του κοίτα-
ζαν μὲ ἀνοιχτὸ τὸ στό-
μα ὅλον αὐτὸν τὸ θη-
σαυρὸ.

— Τί θὰ τὰ κάνου-
με ὅλα τοῦτα τὰ λε-
πτὰ ; εἶπε ὁ Ἀβδούλ
Καρίμ. Ὁ ἀφεντικὸς
μοῦ ἔδωσε μιὰ μέρα
σκόλη κι' ἔτσι λέω αὖ-
ριο νὰ πάω στὸ Με-
σέντ ποῦ δὲν εἶναι μα-
κρύτερα ἀπὸ δυὸ ὥρες
ἀπ' ἐδῶ. Θὰ πάω πρῶ-
τα νὰ προσκυνήσω τὸ
τζαμί τοῦ Ἰμάν καὶ
θαφίσω καὶ δυὸ κράν,
κι' ὕστερα θὰ κατεβῶ
στὰ ἐμπορικὰ καὶ θὰ
φωνίσω ὅ,τι θέλεις ἐ-
σὺ καὶ τὰ παιδιὰ.

— Ἀχ, πάρε μου
ἕνα κομμάτι μεταξωτό,
γιὰ νὰ κάνω ἕνα και-
νούργιο φουστάνι, εἶ-
πε ἡ Ζεέμπα.

— Ἐμένα νὰ μοῦ
φέρῃς ἕνα ὠραῖο ἄλο-
γο κι' ἕνα κοφτερὸ
σπαθί, εἶπε ὁ Γιουσούφ.

— Κι' ἐγώ, εἶπε ἡ
Φατιμέ, θὰ ἤθελα ἕνα
μεταξωτὸ τοεμπέρι κι' ἕνα ζευγάρι
χρυσοκεντημένα πασουμάκια.

— Αὖριο βράδυ θάχετε ὅ,τι ἐπι-
θυμεῖ ὁ καθένας, εἶπε ὁ πατέρας.

Τὸ ἄλλο πρωὶ λοιπὸν ξεκίνησε
γιὰ νὰ πάῃ στὸ Μεσέντ, τὴν περί-

φημὴ πολιτεία ποῦ εἶναι ξακουστὴ
σὲ ὅλο τὸ Ἰσλάμ. Καθὼς κατέβηκε
ἀπὸ τὸ βουνὸ εἶδε ν' ἀπλώνεται
μπροστά του ἡ πολιτεία κάτασπρη,
μὲ τοὺς χρυσοὺς κουμπέδες τῶν τζα-
μιῶν της καὶ τοὺς ψηλοὺς της μινα-
ρέδες, ὅπου κινέβαιναν οἱ χοτζάδες
γιὰ νὰ καλέσουν τοὺς πιστοὺς γιὰ

Ἐἶδε νὰπλώνεται μπροστά του ἡ πολιτεία...
(Σελ. 349, στ. γ')

τὴν προσευχή. Κάμποση ὥρα στάθη-
κε ὁ Ἀβδούλ Καρίμ καὶ θαύμαζε
τὸ ὠραῖο θέαμα καὶ στὸ τέλος ἀπο-
φάσισε καὶ κατέβηκε καὶ τράβηξε
ἴσια στὸ τζαμί τοῦ Ἰμάν. Ὅταν
ἔφτασε μπροστά στὴν καγκελόπορτα

(¹) Ἔτσι λέγεται στὴν ἀραβικὴ γλῶσσα
ὁ Ἰωσήφ.

(²) Νόμισμα περσικὸ ποῦ ἔχει ἀπάνω
κάτω τὴν ἴδια ἀξία μὲ τὴ δραχμὴ.

της αὐλῆς, ρώτησε ἕνα γέρο-χότζα ἂν μπορούσε νὰ μπη μέσα καὶ νὰ φήσῃ ἕνα τάμα πού εἶχε.

— Πέρασε, παιδί μου, τοῦ εἶπε ὁ χότζας, καὶ πρόσφερε στὸ τζαμί, τι σοὺ κάνει εὐχαρίστηση. Ὁ Θεὸς θὰ σοὺ τὸ ἀνταποδώσῃ.

Ὁ Ἀβδὺλ Καρίμ πέρασε τὴ μεγάλη αὐλὴ καὶ βρέθηκε ἀνάμεσα σὲ χιλιάδες προσκυνητὲς πού εἶχαν μαζευτεῖ ἐκεῖ ἀπ' ὅλες τῆς χῶρες τῆς Ἀσίας γιὰ νὰ προσκυνήσουν τὸν τάφο τοῦ ἱμάν. Μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτὸ στάθηκε καὶ θαύμαζε τὰ πλούσια στολίσματα τοῦ τζαμιού, τὰ ἀπειρα χρυσὰ καντήλια πού κρέμονταν ἀπὸ ψηλά, τὰ πολύχρωμα χαλιά, τὰ μεταξωτὰ πού σκέπαζαν τοὺς τοίχους. Μ' εὐλάβεια καὶ ταπεινώσυνη ἀπόθεσε τὰ δυὸ ἀργυρὰ νομίσματά του στὸν τάφο τοῦ ἱμάν, προσκύνησε καὶ ἔφυγε.

Πέρασε ἀπὸ πολυθρόνους δρόμους καὶ ἀπὸ μεγάλες πλατεῖες καὶ στὸ τέλος ἔφθασε στὸ παζάρι.

Ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος εἶχαν τὰ μαγαζιά τοὺς ἐκεῖνοι πού πουλοῦσαν φρούτα καὶ λαχανικά, ἀπὸ τὸ ἄλλο αὐτοὶ πού πουλοῦσαν κανάτια καὶ πιάτα. Παρακάτω ἦταν τὰ ψωμάδικα καὶ τὰ χασάπικα. Στὸ τέλος ἔφθασε στὰ ἐμπορικά πού πουλοῦσαν τὰ μεταξωτὰ ὑφάσματα.

Μπήκε σ' ἕνα μαγαζὶ καὶ ζήτησε νὰ τοῦ δείξουν μεταξωτὰ γιὰ γυναῖκες φόρεμα. Ὁ ἔμπορος τοῦ κατέδωσε τὰ καλύτερα πού εἶχε καὶ ἀφοῦ τὰ κοίταξε ὅλα ὁ Ἀβδὺλ Καρίμ, ἐδιάλεξε ἕνα θαυμάσιο ἔφασμα βυσσινὶ μὲ χρυσὰ κεντήματα.

— Αὐτὸ θὰ πάρω, εἶπε, πόσα κά νει;

— Ἐπειδὴ εἶσατε καινούργιος πελάτης καὶ θέλω νὰ σὰς ἔχω τακτικόν, εἶπε ὁ ἔμπορος, δὲν θὰ σὰς πάρω παρὰ διακόσια κρὰν. Ἀπὸ ὁποιοδήποτε ἄλλον θὰ ἔπαιρνα τριακόσια ἢ τετρακόσια.

Ὁ Ἀβδὺλ Καρίμ ἔμεινε μὲ ἀνοιχτὸ τὸ στόμα.

— Τί; ἔκανε. Διακόσια... κρὰν; Σίγουρα θὰ κάνετε λάθος. Διακόσια τέτοια κρὰν; σὰν καὶ αὐτό; πρόσθεσε βιάζοντας ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα νόμισμα.

— Καὶ βέβαια, εἶπε ὁ ἔμπορος, καὶ σὰς λέω πὼς σὰς τὸ δίνω σ' ἐξουτελιστικὴ τιμὴ.

— Κακομοίρα Ζεέμπα! ἀναστένανε ὁ Ἀβδὺλ Καρίμ.

— Τί εἶπες; ρώτησε ὁ ἔμπορος.

— Τίποτε, συλλογίστηκα τὴ γυναῖκα μου, ἀπάντησε ὁ Ἀβδὺλ Καρίμ.

— Τί ἔχω νὰ κάνω ἐγὼ μὲ τὴ

γυναῖκα σου; ἔκανε ὁ ἔμπορος θυμωμένος, γιατί ἄρχισε νὰ βλέπῃ πὼς ἀδικα εἶχε μπεῖ σὲ τόσο μεγάλο κόπο.

— Θὰ σὰς τὰ ἐξηγήσω ὅλα γιὰ νὰ καταλάβετε, εἶπε ὁ Ἀβδὺλ Καρίμ, νομίζοντας πὼς ὁ ἔμπορος θὰ ἔδειχνε ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν ἱστορία του. Ἐπειδὴ ὁ ἀφεντικός μου ἔμεινε εὐχαριστημένος μὲ τὴ δουλειά μου, μοῦ ἔδωσε δέκα κρὰν. — ἦταν ἡ πρώτη φορὰ στὴ ζωὴ μου πού ἔπαιρνα χρήματα στὰ χέρια μου. Ἐδῶσα δυὸ κρὰν στὸ τζαμί καὶ μὲ τὰ ρέστα εἶχα σκοπὸ ν' ἀγοράσω ἕνα μεταξωτὸ φουστάνι γιὰ τὴ γυναῖκα μου, ἕνα ἄλογο καὶ ἕνα σπαθὶ γιὰ τὸ μικρό μου Γιουσούφ, ἕνα μεταξωτὸ τσεμπέρι καὶ ἕνα ζευγάρι χρυσοκέντητα πασοῦμια γιὰ τὴν κόρη μου τὴ Φατιμέ. Καὶ τώρα ἐσὺ μοῦ ζητᾷς διακόσια κρὰν, μονάχα γιὰ τοῦτο τὸ μεταξωτό. Πὼς θὰ μπορέσω νὰ τὸ πληρώσω καὶ νὰ μοῦ περισσέψουν χρήματα γιὰ ν' ἀγοράσω τ' ἄλλα πράγματα;

— Ἐξω ἀπ' ἐδῶ! οὐρλιάσε ὁ ἔμπορος ἔξω φρενῶν. Ἐχασα τὸν καιρό μου καὶ τσαλάκωσα τὰ μεταξωτά μου γιὰ ἕναν βλάκα σὰν καὶ σένα. Ἄμε τράβα πίσω στὴ Ζεέμπα σου καὶ στὰ βλακώπαιδά σου. Πήγαινε νὰ τοὺς ψωνίσῃς τίποτε παλιοπαστέλης τὸ πόδι σου ἔδωπέρα, γιατί θὰ τὸ μετανοιώσῃς.

Καὶ βιάζοντας τὸ τσόκαρό του ἔδιωξε τὸν δυστυχισμένο Ἀβδὺλ Καρίμ μὲ τῆς κλωτσιᾶς ἀπὸ τὸ μαγαζὶ του.

Ὁ φτωχὸς χωριάτης ξεκίνησε καὶ πῆγε στὸ ἀλογοπάζαρο, μὰ ὅσο καὶ νὰ τὸ τριγύρισε εἶδε πὼς καὶ τὸ φθινότερο καλιόλογο δὲν κόστιζε λιγώτερο ἀπὸ διακόσια πενήντα κρὰν, καὶ ἔφυγε καὶ ἀπὸ καὶ ἀπελπισμένος. Ὅσο γιὰ τὸ σπαθὶ, φθινότερο ἀπὸ τριάντα κρὰν δὲν μπόρεσε νὰ βρῇ κανένα. Τὰ χρυσοκέντητα πασοῦμια εἶχαν τετρακόσια καὶ πεντακόσια κρὰν τὸ ζευγάρι, καὶ τὸ μικρότερο μεταξωτὸ τσεμπέρι ἐκόστιζε δώδεκα κρὰν.

Μὲ σκυφτὸ τὸ κεφάλι ὁ ἄμοιρος Ἀβδὺλ Καρίμ πῆρε τὸ δρόμο γιὰ νὰ γυρίσῃ σπῆτι του. Ἐκεῖ πού πῆγαινε συνάντησε ἕναν ζητιάνο πού τοῦ ἐζήτησε ἐλεημοσύνη.

— Δώσε μου καμμιὰ ἐλεημοσύνη, καλέ μου ἀνθρώπε, πού αὐριο εἶναι Παρασκευή, ἔλεγε ὁ ζητιάνος. Ὁποῖος ἐλεεῖ τὸ φτωχὸ δανεῖζει τὸ Θεὸ καὶ δίχως ἄλλο ὁ Ἀλλάχ θὰ σοὺ δώσῃ πίσω ἑκατὸ φορές περισσότερα ἀπὸ ὅσα θὰ μοῦ δώσῃς.

— Νά, κακόμοιρε φτωχέ, εἶπε ὁ

Ἀβδὺλ Καρίμ. Πάρε αὐτὰ τὰ ὀκτὼ κρὰν πού ἔχω ἐπάνω μου, καὶ μὴν ξεχάσῃς νὰ παρακαλέσῃς τὸ Θεὸ νὰ μοῦ τὰ γυρίσῃ πίσω, χίλιες φορές περισσότερα.

Ὁ πονηρὸς ζητιάνος ἔχωσε εὐθὺς τὰ ὀκτὼ κρὰν στὸν κόρφο του καὶ βεβαίωσε τὸν Ἀβδὺλ Καρίμ πὼς ὁ Ἀλλάχ θὰ τοῦ τὰ γυρίσει μὲ μέρη πίσω ἑκατονταπλάσια.

Σὰν γύρισε τὸ βράδυ ὁ Ἀβδὺλ Καρίμ στὸ σπῆτι του, ὁ μικρὸς Γιουσούφ πού τὸν περίμενε ὅλη τὴν ἡμέρα, ἔτρεξε νὰ τὸν καλωσορίσῃ.

— Ποῦ εἶναι τὸ ἄλογο καὶ τὸ σπαθὶ πού μοῦταξες;

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ, Ο ΛΥΚΟΣ ΚΙ' Η ΑΛΕΠΟΥ

Τὸ λιοντάρι εἶχε γερᾶσει καὶ ἦταν ἀδύνατο καὶ φιλάσθενο. Ὅλα τὰ ζῶα τοῦ δάσους ἐρχόνταν στὸ ἀντρο του καὶ υπέβχλιναν τὰ σέβη τους. Ὁ λύκος ἐπωφελήθηκε ἀπὸ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ γιὰ νὰ κομπλιμεντάρῃ τὸ βασιλιά τῶν ζώων:

— Μπορῶ νὰ διαβεβαιώσω τὴ Μεγαλειότητά σας, εἶπε, ὅτι ἡ υπερηφάνεια καὶ αὐθάδεια ἐμποδίζουν τὴν ἀλεπού νὰ παρουσιαστῇ στὴν Αὐλή. Ἐρεῖ πὼς εἶσατε ἄρρωστος καὶ περιμένει τὸ θάνατό σας γιὰ νὰ καταλάβῃ τὸ θρόνο.

— Νὰ τὴν φέρουν ἐδῶ, εἶπε ὁ βασιλιάς τῶν ζώων.

Ἡ ἀλεπού ἤρθε καὶ υποπετυόμην ὅτι ὁ λύκος τῆς ἔπαιξε κανένα ἄσχημο παιχνίδι, εἶπε:

— Φοβάμαι, μεγαλειότητε, μήπως μὲ συκοφαντήσανε, ἀλλὰ ἐπιτρέψτε μου νὰ σὰς κάνω μιὰ πιστὴ ἔκθεση τῶν λόγων τῆς ἀπουσίας μου. Ἡ μούνα σὲ προσκύνῃ καὶ ἐξοφλοῦσα ἕνα τάμα πού εἶχα κάνει γιὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς υγείας σας. Στὸ δρόμο βρήκα κάτι ἐμπειροὺς καὶ μορφωμένους ἀνθρώπους, πού τοὺς συμβουλευθήκα γιὰ τὴν ἀρρώστειά σας. Ἡ μούνα τυχερή, γιατί ἔμαθα ἕνα φάρμακο ἀλάνθαστο.

— Ποῖ εἶναι αὐτὸ τὸ φάρμακο, ρώτησε μὲ προθυμία τὸ λιοντάρι.

— Εἶναι, ἀπάντησε ἡ ἀλεπού, νὰ κολλήσετε στὸ σῶμα σας τὸ πετρελὸν γδαρμένου λύκου ζεστὸ καὶ ἀχνιστό.

Ὁ βασιλιάς τῶν ζώων θέλησε νὰ δοκιμάσῃ ἀμέσως τὸ φάρμακο. Στὴ στιγμὴ πιάνουν τὸ λύκο, τὸν γδέρνουν καὶ μὲ τὸ δέμα του τυλίγεται ὁ μονάρχης!

(Μετάφραση)

ΑΗΜ. ΚΟΚ

ΑΠΟ ΤΗ ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΖΩΟΛΟΓΙΚΑ

Οἱ ἐλέφαντες μεγαλώνουν ἕως τὰ 30 χρόνια. Στὰ 60 χρόνια βρίσκονται στὴν ἀκμὴ τῆς ἡλικίας τους καὶ φθάνουν σὲ ἡλικία 120 χρόνων.

Οἱ καγκουροὺ ἔχουν μέγεθος ἴσο μὲ τοῦ ἀνθρώπου. Κι' ὅμως τὸ νεογέννητο καγκουρού, πού μένει μέσα στὸν εἰδικὸ θύλακα τῆς μητέρας του, δὲν εἶναι μεγαλύτερο ἀπὸ ἕνα δάχτυλο!

Υπάρχει στὴ Νέα Ζηλανδία εἶδος παπαγάλου πού λέγεται «Νέστωρ». Οἱ παπαγάλοι τοῦ εἶδους αὐτοῦ εἶναι οἱ μόνοι σαρκοφάγοι. Ἐνεδρεύουν στὰ δέντρα καὶ πιάνουν τ' ἀδύνατα καὶ ἄρρωστα ζῶα τὰ ξοσχίζουσιν μὲ τὰ σκληρὰ νύχια τους καὶ τὰ καταβροχθίζουν.

Τὸ μεγαλύτερο γνωστὸ κέρατο ἀπὸ ἰνδικὸ ρινόκερο ἔχει μήκος 61 ἑκατοστά: τοῦ ἀφρικανικοῦ φθάνει τὰ 1,33 μέτρα.

Τὸ μεγαλύτερο ἀφρικανικὸ ἐλεφαντόδοντο, πού ἔχει πέσει ὡς τώρα στὰ χέρια τῶν ἀνθρώπων, ἔχει μήκος 3,49 μέτρα. Μεγαλύτερα ἦταν τὰ χαυλιόδοντα τοῦ εἶδους Μαμμούθ, πού ἔχει ἐκλείψει τώρα πιά: εἶναι γνωστὸ χαυλιόδοντο Μαμμούθ μὲ μήκος 5 σωστά μέτρα!

Στὴ Νότια Ἀμερικὴ ζοῦσαν ἀπειρα περιστέρια. Στὰ 1850, οἱ ἐξερευνητὲς εἶδαν ἄξαφνα ἕνα τεράστιο σμήνος, σύννεφο σωστό, πού ἔπρεπε νὰ περιεῖχε ἕνα ὀλόκληρο δισεκατομμύριο περιστέρια, νὰ σκεπάζει τὸν ἥλιο καὶ νὰ φεύγει. Ὅλος ὁ πληθυσμὸς τῶν περιστεριῶν ἀποδημοῦσε! Ἀπὸ τότε τὰ πουλιὰ δὲν ξαναγύρισαν. Ὅσα εἶχαν μείνει ἀποδήμησαν καὶ αὐτὰ σιγὰ σιγὰ καὶ στὶς ἀρχὲς τοῦ 20οῦ αἰῶνα τὸ εἶδος εἶχε ἐκλείψει ἀπὸ τὴ Νότια Ἀμερικὴ.

Γιὰ ποῖ λόγῳ ἄραγε ἔγινε αὕτη ἡ μετανάστευση; Ἐφταίγει τὸ κλίμα, ἡ τροφή, οἱ κίνδυνοι; Ἡ ἐπιστήμη μελέτησε τὸ πρόβλημα, χωρὶς νὰ βρῇ τὴν αἰτία.

Τὰ ζῶα πού στοιχίζουν σήμερα ἀκριβώτερα στὶς διεθνεῖς ζωνογραφίες εἶναι τὰ ἐξῆς: Καμηλοπάρδαλες, 50 χιλιάδες μάρκα τὸ ζευγάρι, δηλαδή περίπου ἕνα ἑκατομμύριο δραχμῆς. Ρινόκεροι, ὁ καθένας 25—50 χιλιάδες μάρκα. Τίγρεις τῆς Σιβη-

ρίας, ἡ καθεμία 10 χιλιάδες μάρκα (200 χιλ. δραχμῆς περίπου) καὶ ἱπποπόταμοι 15 χιλιάδες μάρκα (300 χιλ. δραχμῆς).

Ἡ ἐπιστήμη ἔχει γνωρίσει ἕως τώρα ἕνα ἑκατομμύριο εἶδη ζώων. Ἀλλὰ οἱ ποικιλίες εἶναι δυσανάλογα

μοιρασμένες. Σύμφωνα μὲ μιὰν ἀνακοίνωση τῆς Πρωσικῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν, ὑπάρχουν σήμερα 13 χιλιάδες γνωστὰ εἶδη θηλαστικῶν καὶ 28 χιλιάδες γνωστὰ εἶδη πτηνῶν. Ὅλα τὰ ὑπόλοιπα εἶναι εἶδη ψαριῶν καὶ ἐντόμων!

ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

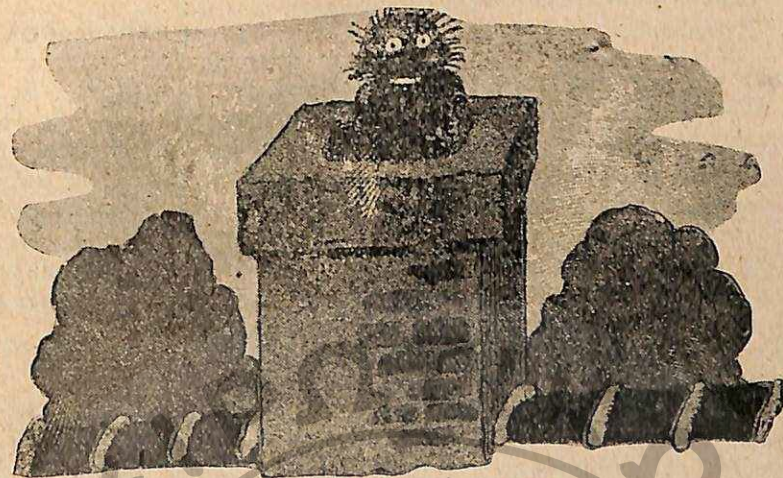
ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟ ΧΑΡΡΥ ΚΟΜΠΛΕΝ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΗ'.

Νά, τώρα ἡ Φουντούκω φυλακισμένη! Ἀφοῦ ἔχασε τὴν οὐρά της, ἔχασε καὶ τὴν ἐλευθερία της. Σὲ λίγο θάχανε καὶ... τὸ χρώμα της. Κι' ἀκούστε πὼς:

Μόλις βρέθηκε κλεισμένη στὸ κρατητήριό τῆς Ἀστυνομίας, κοίταξε νὰ ἰδῇ πὼς μπορούσε νὰ φύγῃ. Τὸ παράθυρό ἦταν φραγμένο μὲ κάγκελα: δὲν μπορούσε νὰ περάσῃ ἀπὸ καὶ. Ὑπῆρχε ὅμως καὶ ἕνα τζάκι, μὲ μιὰ τρύπα γιὰ τὴν καμινάδα. Αὕτη ἦταν ἡ μόνη ἐξόδος καὶ σωτηρία. Κι' ἡ φυλακισμένη μαϊμού, χωρὶς νὰ σκεφτῇ τίποτ' ἄλλο, χώθηκε στὴν τρύπα καὶ ἄρχισε νὰ σκαρφωνεῖ μέσα στὴν καμινάδα.

Ὅταν ἔφτασε στὸ τέλος καὶ βγῆκε στὰ κεραμίδια, δὲν ἦταν πιά ἡ Φουντούκω πού ξέρουμε, ἀλλὰ ἕνα ἀραπάκι. Οἱ καπνιές τῆς καμινάδας τὴν εἶχαν βάψει ὀλόμαυρη. Κι' ἔτσι ἡ κακομοίρα ἔχασε καὶ τὸ χρώμα της. Ἀλλ' ἀδιάφορο. Ἀσπρὴ ἢ μαύρη, ἔπρεπε νὰ ζήσῃ. (Δηλαδή ἄσπρη δὲν ἦταν ποτέ ὁ λόγος τὸ λέει.) Κι' ἐπειδὴ στὰ κεραμίδια δὲν ζοῦν μαϊμούδες, σκέφτηκε καὶ ἀποφάσισε νὰ κατεβῇ στὸ δρόμο.

Μιὰ ὑδρορρόφη τὴ βοήθησε πάλι. Καὶ σὲ λίγο βροϊκόταν σὲ μιὰ μικρὴ πλατεῖα ὅπου ἔπαιζαν δυὸ-τρία παιδιὰ. Τρόμαξαν ὅταν εἶδαν μπροστά τους ἐκεῖνο τὸ μαῦρο τέρας καὶ ἔβγαλαν τῆς φωνές. Τρόμαξε καὶ ἡ Φουντούκω καὶ τὴ βάλει στὰ πόδια. Νὰ μιὰ αὐλόπορτα ἀνοιχτή. Ἡ Φουντούκω χώνεται στὴν αὐλή. Νὰ ἐκεῖ στὴν ἄκρη καὶ ἕνα βαρέλι ἀδειανό. Τρυπῶνει μέσα στὸ βαρέλι. Καὶ τὴ χάνουν.

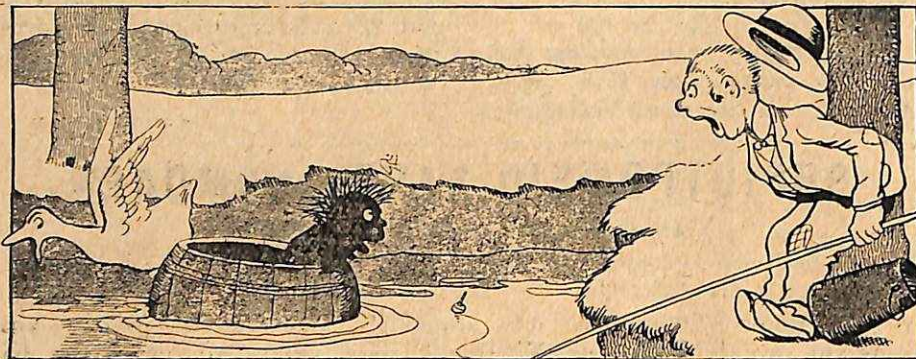
«Ἄς μείνω ἐδῶ—μέσα κρυμμένη ὡς πού νὰ βραδυάσῃ—συλλογίζεται—κι' ὕστερα βλέπουμε...»

Πέρασε λίγη ὥρα. Ἡ Φουντούκω ἐνόμιζε πὼς εἶχε γλυτώσει. Ἀλλὰ καὶ ἄλλος κίνδυνος τὴν περίμενε.

Στὴν αὐλὴ μπῆκαν δυὸ παιδιὰ. Εἶδαν τὸ βαρέλι καὶ τοὺς ἤρθε ἡ ἰδέα νὰ τὸ κυλήσουν γιὰ νὰ παίξουν. Χωρὶς νὰ ἰδοῦν πὼς ὑπῆρχε μέσα μαϊμού, ἄρχισαν νὰ τὸ σπρώχνουν. Τὸ βαρέλι κύλησε ὡς τὴν αὐλόπορτα.

Ἀπὸ κεῖ ἄρχισε ἓνα δρομάκι κατηφορικό. Τὸ βαρέλι πῆρε αὐτὸ τὸ δρομάκι. Κι' ἄρχισε νὰ κατρακυλᾷ μὲ τέτοια γοηγοράδα, ποὺ τὰ παιδιὰ δὲν μποροῦσαν πιά νὰ τὸ φτάσουν καὶ τᾶψαν στὴν τύχη του. Τὸ βαρέλι

κυλοῦσε, κυλοῦσε... Κι' ἐπειδὴ τὸ κατηφορικό δρομάκι ἔβγαζε στὸ ποτάμι, μπλοῦμ! τὸ βαρέλι ἔπεσε στὸ νερό...

Στὴν ἀκροποταμιὰ, ἓνας ἄνθρωπος ἐψάρευε μὲ τᾶγκρίστρι. Ἀξαφνὰ ἀκούει κατὶ στρογγυλίσματα... Κάνει ἔτσι καὶ τί νὰ ἰδῇ;... Ἐνα βαρέλι νὰ πλέη στὸ νερό σὰ βάρκα, κι' ἀπὸ μέσα νὰ προβάλλη τόλμαυρο μούτρο ἑνὸς παρὰξενου ζωντανοῦ ποὺ ξεφώνιζε ἀπὸ τρόμο.

Ἦταν ἡ Φουντούκω. Καλὸ ταξίδι!

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΤΟ ΓΑΛΑΖΙΟ ΜΠΑΛΟΝΙ

Εἶναι λίγος καιρὸς ποὺ ὁ Ζᾶκ ξανάγινε μοναχοπαῖδι. Οἱ «μαῦροι» ἄνθρωποι πῆραν τὴν ἀγαπημένη του ἀδελφούλα. Ἡ μαμμὰ φόρεσε κατὰμαυρα, κι' ἓνα πέπλο μαῦρο ἐπίσης στὸ πρόσωπο, ὥστε γιὰ νὰ κρύβῃ τὰ μάτια της ποῦταν τώρα διαρκῶς κλαμένα. Ὁ μπαμπὰς δὲ γελᾷ ποτὲ πιά...

Ὁ Ζᾶκ δὲν εἶναι τώρα εὐθυμὸς. Βαριέται, κι' ὁλοένα ζητᾷ τὴ χαμένη ἀδελφούλα. Ἡ μαμμὰ κλαίει τότε κι' ὁ μπαμπὰς τὸν μαλώνει.

Σήμερα ὁ Ζᾶκ πῆρε τὰ δῶρα του. Γιὰ νὰ λαμπρύνουν κάπως τὴ μελαγχολικὴ καὶ ἀχαρῆ ζωὴ του, οἱ γονεῖς του τὸν φέρτωσαν ὅσα παιχνίδια μπόρεσαν. Σήμερα γελοῦν μαζί μὲ τὸ μικρὸ, προσπαθώντας νὰ κρύψουν τὴ φριχτὴ θλίψη ποὺ ξυπνᾷ στὶς ψυχές τους ἡ θύμηση ὁμοίων στιγμῶν ποὺ χάθηκαν ἄλλες φορές.

Ὁ Ζᾶκ τοὺς εὐχαριστεῖ. Κοιτάει τὰ παιχνίδια του, ὅλα τὰ βρίσκει ὠραῖα, κι' ὅμως μένει σοδαρός, ὄνειροπόλος, σχεδὸν λυπημένος.

Ἡ μαμμὰ τὸν παίρνει στὴν ἀγκαλιά της καὶ τὸν ρωτᾷ:

— Γιατί εἶσαι λυπημένος; Σοῦ πήραμε ὅσα παιχνίδια πόθησες κι' ἀκόμα πιότερα. Κι' ὅμως εἶσαι σοδαρός, σὰ νὰ μὴν ἔμεινες εὐχαριστημένος...

— Ὁχι, μαμμάκα. Μόνο, ξέρεις, συλλογιέμαι τὴν ἀδελφούλα. Ἡ καὶ-μένη! Δὲ θὰ πάρει φέτος κανένα δῶρο!

Κι' ἡ μαμμὰ ἐκλαίγει — ἄς ἦτανε Πρωτοχρονιά. Ὁ μπαμπὰς προσπαθεῖ μὲ κάθε τρόπο νὰ κάμῃ τὸ παιδί νὰ γελάσῃ. Μὰ εἶναι μάταιοι οἱ κόποι του. Κακόμοιροι παλιάτσοι! Ἐσεῖς μονάχα ξέρετε νὰ κάνετε τὸν κόσμο νὰ γελά ὅταν τὰ δάκρυά σας κυλᾶνε ματωμένα στὴν πιδὶ κρυφῇ τῆς ψυχῆς σας γωνιά...

* *

Τὸ ἀπόγεμα, κι' οἱ τρεῖς μαζί βγήκαν περίπατο. Ὁ μπαμπὰς ἔδειχνε στὸ μικρὸ τίς παράγκες ποὺ εἶχαν στήσει οἱ μικροπωλητὲς κι' εἶχαν στολίσει μὲ τὰ πιδὶ ποικίλα καὶ παράξενα παιχνίδια. Μ' αὐτὸς μένει ἀδιάφορος, Κι' ἐτοιμάζονται νὰ γυρίσουν.

Ἐνας γέρος στέκεται μπροστά τους μ' ἓνα σωρὸ μπαλόνια στὸ χέρι.

Τὸ πρόσωπο τοῦ Ζᾶκ φωτίζεται.

— Μπαμπά! Μαμμά! Δέσ' τε τί ὠραῖα μπαλόνια! Μ' ἀγοράζεις ἓνα, μπαμπά;

Οἱ γονεῖς ἀλλάζουν ἓνα συγκινή-μένο βλέμμα. Ὁ μπαμπὰς βγάζει τὸ πορτοφόλι κι' ἐτοιμάζεται νὰ πληρώσῃ τὸ ἀπλοῦν δῶρο ποὺ ἔδωσε στὸ μικροῦλν τὴ μοναδικὴ χαρὰ τῆς ἡμέρας.

— Κόκκινο θέλεις, εἶπες;

— Ὁ μικρὸς διστάζει, συλλογιέται.

— Ὁχι. Προτιμῶ ἓνα γαλάζιο.

Τὸ πέρνει καὶ τὸ παίξει στὰ χέρια του. Τραβᾷ τὴν κλωστή, τὴν ἀφίνει. Τώρα στὸ χέρι του βρίσκεται ἡ ἀκρὴ μονάχα τῆς κλωστῆς. Σὲ λίγο κι' αὐτὴ τοῦ ξεφεύγει ἀπὸ τὰ δάχτυλα καὶ

τὸ μπαλόνι πετάει ψηλά. Ὁ μικρὸς, ἀκίνητος, τὸ κοιτάει ποὺ χάνεται. Ἡ μαμμὰ μένει ἀλαλη ἀπὸ τὴ σαστιμά-ρα. Ὁ μπαμπὰς ὅμως θυμώνει λίγο:

— Ἀδέξιε! Γιατί ἄφησες νὰ σοῦ φύγῃ αὐτὸ τὸ ὠραῖο μπαλόνι; Δὲν εἶσαι γιὰ τίποτα.

Ὁ Ζᾶκ ἔγινε κατακόκκινος. Ἡ μαμμὰ τὸν εἶδε, καὶ ρίχνει μιὰ ματιά στὸ μπαμπὰ ποὺ τὸν κάνει νὰ μαλακώσῃ...

— Τώρα τί θὰ γίνῃ; Δὲν πιστεύω νὰ θέλῃς νὰ σ' ἀγοράσω ἄλλο;

— Ζᾶκ, χρυσό μου, δὲν ἔπρεπε νὰ φύγῃς νὰ σοῦ ξεφύγῃ τὸ μπαλόνι. Ἀλλή φερά, θὰ προσέχῃς πιότερο, ἔ; λέγει ἡ μαμμά.

Καὶ γυρνώντας στὸ μπαμπά, προσθέτει:

— Ἀγόρασέ του κι' ἄλλο! Ἦταν τόσο χαρούμενος σὰν τοῦ πῆρες τὸ πρῶτο!

Μὰ ὁ Ζᾶκ ποὺ τὴν ἀκουσε, πάει κοντά της.

— Ὁχι, μαμμά. Δὲ μοῦ χρειάζε-ται πιά τὸ μπαλόνι. Ξεπότηδες τ' ἀφισα νὰ μοῦ ξεφύγῃ, γιὰ νὰ πᾶν στὸν οὐρανὸ, ἐκεῖ ποὺ βρίσκεται ἡ ἀδελφούλα. Ἐπρεπε νάχει κι' ἐκεῖ-νὴ τὸ δῶρο της. Καὶ γιὰ νὰ παίξει στὸν οὐρανὸ, δὲν ἦταν ἓνα γαλάζιο μπαλόνι τὸ μόνο κατάλληλο;

(Μετάφραση)

ΕΛΕΝΗ ΡΕΖ-ΖΕΦΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ

Ζυγὰ ἢ Μονά

Πῆτε σ' ἓνα πρόσωπο νὰ πάρῃ σ' ἓνα χέρι ἄρτιο ἀριθμὸ, π. χ. φιστί-κια, καὶ στὸ ἄλλο περिटτὸ, καὶ σεις θὰ βρῆτε σὲ ποῖδ χέρι εἶναι ὁ ἄρτιος καὶ σὲ ποῖδ ὁ περिटτὸς ἀριθμὸς.

Πῆτε του τότε νὰ κάνῃ τίς ἐπό-μενες πράξεις: νὰ πολλαπλασιάσῃ τὸν ἀριθμὸ τοῦ δεξιοῦ τοῦ χεριοῦ ἐπὶ ἓνα (ὁποιοὺνδήποτε) ἄρτιο ἀριθμὸ νὰ πολλαπλασιάσῃ τὸν ἀριθμὸ τοῦ ἀρι-στεροῦ χεριοῦ τοῦ ἐπὶ ἓνα περिटτὸ ἀριθμὸ νὰ προσθέσῃ τὰ δυὸ γινόμενα καὶ νὰ σᾶς πῇ τὸ ἐξαγόμενο. Ἄν τὸ ἐξαγόμενο αὐτὸ εἶναι περिटτὸς ἀριθμὸς, τότε ὁ ἄρτιος ἀριθμὸς βρίσκεται στὸ δεξιὸ χέρι ἂν εἶναι ἄρ-τιος ἀριθμὸς, ὁ περिटτὸς ἀριθμὸς βρί-σκεται στὸ δεξιὸ χέρι

ΚΑΠΟΙΟΣ

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARK TWAIN

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

... Γιὰ τὸ Θεό, λυπηθῆτε τὸ δυστυ-χισμένο τὸν ἄρρωστο. Δόστε μας μιὰ πενταρούλα. Ἐπὶ ἀφεντικὸ, εἶσαι πλούσιος κι' ἐμεῖς εἴμαστε φτωχοὶ καὶ πενσιασμένοι καὶ δὲν ἔχουμε στὸν ἥλιο μάτρα! Κι' ἔτσι νὰ κλαίγεται καὶ νὰ παρακαλῇ ὥσπου νὰ τοῦ ψα-ρέψῃς κανένα λεφτό. Νά τὸς, ἔφτα-σε. Κάνε ὅπως σοῦ εἶπα!

Ὁ Οὐγὸς ἄρχισε νὰ βογγᾷ, νάνα-στενάζῃ, νὰ στριφογυρίσῃ τὰ μάτια του καὶ νὰ βγάξῃ ἀφροῦς ἀπὸ τὸ στόμα του. Κι' ὅταν ὁ ξένος ἐπλησίασε, ἔπεσε κάτω μὲ μιὰ φοβερὴ φωνὴ κι' ἄρχι-σε νὰ τινάζῃ τὰ πόδια του καὶ τὰ χέρια του καὶ νὰ στριφογυρίσῃ σὰ σβούρα, λὲς καὶ βρισκόταν σὲ φοβε-ρὴ ἀγωνία.

— ὦ, Θεέ μου, ὦ, Θεέ μου! ἔκανε ὁ πονετικὸς γέρος. Κακόμοιρο παιδί, τί ἔπαθες; Στάσου νὰ σὲ βοηθήσω νὰ σηκωθῇς.

— Ἀχ, ὦχ, καλὸ μου ἀφεντικὸ, μὴ μ' ἀγγίξεις, ἔτσι νάχῃς τὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ. Δὲν μπορῶ νὰ ὑποφέρω νὰ μ' ἀγγίξῃ κανεὶς τὴν ὥρα ποὺ μὲ πιάνουν οἱ σπασμοί. Ὁ ἀδερφός μου ἄς πῇ στὴν ἀφεντιά σου τί πόνους τραβᾷ κάθε φορὰ ποὺ μοῦ ἔρχεται τὸ κακό. Δὸς μου μιὰ πενταρούλα, ἀφεντικὸ, νὰ πάρω λίγο ψωμί γιὰ τὸν ἀδερφόν μου κι' ἀφήσέ με στὴ συμ-φορὰ μου.

— Μιὰ πενταρούλα; Τρεῖς θὰ σοῦ δώσω, κακόμοιρο παλληκάρι, εἶπε ὁ γέρος κι' ἔψαξε μὲ βία στὶς τσέπες του γιὰ νὰ βγάλῃ λεπτὰ. Νά, παιδί μου, χαλάλι σου. Κι' ἐσύ, μικρέ, ἔ-λα δῶ γιὰ νὰ μὲ βοηθήσῃς νὰ κου-βαλήσουμε τὸν ἀδερφόν σου σ' ἐκεῖνο τὸ σπιτί.

— Δὲν εἶναι ἀδερφός μου, τὸν ἔ-κοψε ὁ βασιλιάς.

— Πῶς; Δὲν εἶναι ἀδερφός σου;

— Ἀχ, τὸν ἐλεεινὸ! ἔκανε ὁ Οὐ-γὸς τρίζοντας τὰ δόντια του. Ἀρνιέ-ται τὸν ἴδιο τὸν ἀδερφόν του ποὺ βρί-σκεται μὲ τὸ ἓνα πόδι στὸν τάφο!

— Ἀχ, ὦχ, ὁ κακομοῖρος! — Μικρέ, εἶσαι πολὺ σκληρόκαρ-δος, ν' ἀφήνῃς τοῦτον τὸ δυστυχι-σμένο τὸν ἀδερφόν σου νὰ παιδεύεται ἔτσι. Δὲ ντρέπεσαι λιγάκι; Ἄν δὲν εἶναι ἀδερφός σου, τί εἶναι λοιπόν;

— Ἐνας ψεύτης κι' ἓνας λωπο-δύτης. Σᾶς ἐπῆρε τὰ λεπτὰ σας μὲ ψευτιά κι' ἂν τοῦ βρισκόταν εὐκαι-ρία, θὰ σᾶς ἀδειαζέ τὴν τσέπη σας. Ἄν θέλετε νὰ τὸν κάνετε καλὰ στὴ

στιγμῇ, σηκώστε τὸ ραβδί σας καὶ θὰ ἰδῆτε πῶς θὰ τὸ βάλῃ στὰ πόδια.

Μὰ ὁ Οὐγὸς δὲν περίμενε νὰ βάλῃ ὁ γέρος αὐτὴ τὴ συμβουλὴ σ' ἐκ-τέλεση. Τὴν ἴδια στιγμῇ σηκώθηκε καὶ τὸβαλε στὴν τρεχάλα, ἐνῶ ὁ πο-νετικὸς διαδάτῃς τὸν κυνηγοῦσε βρί-ζοντας. Δοξάζοντας τὸ Θεὸ γιὰ τὴ σωτηρίαν του, ἄρχισε κι' ὁ βασιλιάς νὰ τρέχῃ πρὸς τὴν ἀντίθετη διεύθυν-ση καὶ δὲν σταμάτησε τὸ τρέξιμο παρὰ μονάχα ὅταν ἔνοιωσε τὸν ἑαυ-τό του μακριὰ ἀπὸ κάθε κίνδυνο. Πῆρε τὸν πρῶτο δρόμο ποὺ βρέθηκε μπροστά του καὶ σὲ λίγο βρισκόταν μακριὰ ἀπ' τὸ χωριό. Περπάτησε κάμποσες ὥρες μὲ τὸ ταχύτερό του βῆμα, γυρίζοντας κάθε στιγμῇ τὸ κε-φάλι του καὶ κοιτάζοντας πίσω του γιὰ νὰ ἰδῇ μήπως τὸν κυνηγοῦσε κα-νεὶς. Μ' αὐτὸς ὁ φόβος ὁλοένα τοῦ γινόταν καὶ μικρότερος κι' ἐκεῖνο ποὺ μεγάλωνε ὅσο περνοῦσε ἡ ὥρα ἦταν ἡ πείνα του καὶ ἡ κούραση. Ἀπο-φάσισε νὰ μπῇ στὴν αὐλὴ ἑνὸς χω-ριατοῦσπιτου μὰ προτοῦ νὰ πῇ λέξη τὸν ἔδωξαν μὲ βρισιές, γιὰ τὴν κου-ρελιασμένα ρούχα του τοῦ ἔδιναν πολὺ ὑποπτη ἐμφάνιση.

Θυμωμένος καὶ ἀγανακτισμένος γιὰ τὰ ἀφιλόξενα αἰσθήματα τῶν ὑπη-κόων του, ἐξακολούθησε τὸν δρόμο του μὲ τὴν ἀπόφαση νὰ μὴν ριψοκιν-δυνέσῃ πάλι παρόμοια προσβολή. Μὰ ὡστόσο ἡ πείνα ἐνίκησε τὴν ὑπε-ρηφάνειά του καὶ ὅταν βράδυσε κτύ-πησε τὴν πόρτα ἑνὸς ἐξοχικοῦ σπι-τιοῦ γιὰ νὰ ζητήσῃ ἄσυλο. Μὰ ἐδῶ τὰ βρῆκε χειρότερα. Ὁχι μόνον τὸν ἔδωξαν ἄγρια καὶ σκληρά, μὰ τὸν φοβέρισαν κιόλας πῶς θὰ τὸν ἐκλει-ναν στὴν φυλακὴ ἂν δὲν ἔφευγε ἀ-μέσως.

Ἡ νύχτα ἔφτασε μὲ σύννεφα ἀπει-λητικὰ καὶ μ' ἀνεμο καὶ ὁ μικρὸς ἀλήτης βασιλιάς ἐξακολούθησε νὰ ὁδοιπορῇ ξυπόλυτος. Δὲν μπορούσε κιόλας νὰ σταματήσῃ γιὰ τὴν μόλις καθόταν νὰ ξεκουραστῇ λιγάκι, τὸ κρύο τὸν τρυποῦσε ὡς τὰ κόκκαλα.

Ὅλα ὅσα ἔβλεπε κι' ὅσα αἰσθανόταν κατὰ τὴν βραδυνὴ αὐτὴν ὁδοιπορία μέσα στὴν ἐπιβλητικὴ σιωπὴ καὶ στὸ βαθύ σκοτάδι τῆς νύχτας, ἦταν γιὰ τὸ βασιλόπουλο, πράγματα νέα καὶ παράδοξα. Ποῦ καὶ ποῦ ἀκουγε ἀπὸ μακριὰ ἀνθρώπινες ὁμιλίες ὅστερα οἱ ὁμιλίες αὐτὲς ἀντηχοῦσαν δίπλα του κι' ἔπειτα ἔσδυναν μέσα στὴν ἡσυχία τῆς νύχτας κι' ἐπειδὴ ἀπὸ

τοὺς ἴδιους τοὺς ἀνθρώπους δὲν ἔβλε-πε παρὰ μονάχα μαῦρους κι' ἄμορ-φους ἱσκιούς, ἔνοιωσε μιὰ ἀκαθόρι-στη ἀνησυχία καὶ μιὰ ἀνατριχίλα σὲ ὅλο τοῦ τὸ κορμί. Ποῦ καὶ ποῦ ἔβλε-πε νὰ λαμπυρίζῃ ἓνα φῶς ἄλλὰ τὸ φῶς αὐτὸ θὰ ἔπρεπε νὰ φέγγῃ κά-που πολὺ μακριά, γιὰ τὴν φαινόταν σὰν νὰ ἄρχεται ἀπὸ κάποιον ἄλλον κόσμο. Τὰ κουδούνια τῶν ἀρνιῶν ἀκούγονταν σιγανὰ καὶ σδυσμένα, καὶ τὰ μουγγὰ βελόσματα τῶν κοπαδιῶν ποὺ ἔβο-σκαν τοῦ τᾶφερνε σ' αὐτιά του τὸ φύσημα τοῦ ἀέρα ὡς ἂν μοιρολόγι. Καμμιά φορὰ ἀκουγε κατὰ τὸ δάσος ἢ στὸ ἀνοιχτὸ χωράφι καὶ κανένα σκυλὶ νὰ γαυγίζῃ. Μὰ ὅλα αὐτὰ ἦταν τόσο ἀπόμακρα, καὶ ὁ μικρὸς βασι-λιάς εἶχε τὴν ἐντύπωση πῶς βρισκό-ταν χαμένος κι' ὁλομόναχος σὲ μιὰ ἀπέραντη ἔρημο.

Ἐξακολούθησε ὡστόσο νὰ προ-χωρῇ καὶ κάθε στιγμῇ ἔνοιωσε και-νούργιες τρεμουλιές πότε τὸν τρέμα-ζε τὸ τρίξιμο τῶν ξερῶν φύλλων ἐ-πάνω στὰ κλαδιά ποῦ τοῦ φαινόταν σὰν ψιθύρισμα ἀνθρώπων πότε ἔ-νοιωσε τὴν καρδιά του νὰ σταματᾷ ἀπὸ τὸ πέρασμα ἑνὸς ἀρουραίου ἀνά-μεσα στὰ χόρτα. Ἐπιτέλους εἶδε ἓνα φῶς νὰ τρεμοσβύνῃ, καὶ ὅταν πῆγε κοντήτερα, εἶδε πῶς ἦταν ἓνα φανά-ρι κρεμασμένο ψηλά. Τὸ φανάρι βρι-σκοτάταν μπροστά στὴν ἀνοιχτὴ πόρτα ἑνὸς ἀχυρώνα. Ὁ βασιλιάς περίμενε λίγη ὥρα γύρω βασίλευε ἀπόλυτη ἡσυχία. Μὲ τὴν ἀκίνησιάν ἄρχισε νὰ κρυώνῃ δυνατὰ καὶ ἡ ὀρθάνοιχτη πόρτα τοῦ φαινόταν σὰν νὰ τὸν προ-σκαλῇ, τόσο ποὺ στὸ τέλος πῆρε τὴν ἀπόφαση καὶ μπῆκε μέσα. Σιγὰ-σιγὰ καὶ συρτὰ χώθηκε στὸν ἀχυρώνα, μὰ μόλις εἶχε περάσει τὸ κατώφλι, ὅταν ἀκουσε φωνὲς ποὺ πλησίαζαν. Τρύ-πωσε γοργὰ πίσω ἀπὸ ἓνα μεγάλο βαρέλι κι' ἐκεῖ ἔμεινε ἀκούνητος καὶ ἡσυχνός. Δυὸ ἄνθρωποι, ποὺ ἔμοια-ζαν μὲ διπληρέτες, μπῆκαν μέσα κρα-τιώντας τὸ φανάρι στὰ χέρια, καὶ ἄρ-χισαν νὰ συγυρίζουν διάφορα πράγ-ματα καὶ νὰ κουδεντιάσουν μεταξὺ τους.

Ἐνῶσω πῆγαιναν πέρα-δῶθε μὲ τὸ φῶς, ὁ βασιλιάς παρατήρησε πῶς στὸ βάθος τοῦ ἀχυρώνα βρισκόταν ἓνα μικρὸ χώρισμα. Ἐκεῖ ἀποφάσισε νὰ τρυπώσῃ καὶ νὰ κοιμηθῇ, μόλις θὰ βρισκόταν πάλι μοναχός του. Ἀ-νακάλυψε ἀκόμη δίπλα στὸ χώρισμα κι' ἓνα πλῆθος ἀπὸ παλιοτσούλια, ἀπ' αὐτὰ ποὺ σκεπάζουν τὰ λογα ὅταν βρέχει, καὶ ἀποφάσισε γιὰ μιὰ νύχτα νὰ δανεισθῇ μερικὰ ἀπ' αὐτὰ πρὸς χρῆση τοῦ ἀγγλικοῦ στέμματος. Σὲ λίγη ὥρα οἱ διπληρέτες τέλειωσαν

τήν δουλειά τους κι' έφυγαν παίρνοντας μαζί τους τὸ φανάρι καὶ κλειδώνοντας τὴν πόρτα πίσω τους.

Ὁ Ἐδουάρδος προχώρησε κατὰ τὸ μέρος ποὺ ἦταν τὰ τσούλια πασπατεύοντας μέσα στὸ σκοτάδι κι' ἔφτασε στὸ χώρισμα. Τὰ δυὸ τσούλια τὰ ἔπλωσε χάμω γιὰ στρώμα καὶ μὲ τῆλλα δυὸ σκεπάστηκε ὥστε καλύτερα μποροῦσε. Ἦταν τώρα εὐτυχισμένος σὺν βασιλιάς, μὲλο ποὺ τὰ σκεπάσματά του ἦταν παλιά καὶ τριμμένα καὶ βρωμοῦσαν ἀλογίλας σὲ ἀνυπόφορο σημεῖο.

Μέλο ποὺ ὁ Ἐδουάρδος ἦταν νηστικός καὶ δὲν εἶχε ἀκόμη ζεσταθεῖ, ἔνοιωθε ὥστόσο τόση κούραση καὶ τέτοια νύστα, ποὺ γλάρωσε καὶ βυθίστηκε σ' ἓνα εἶδος νάρκης. Ἐκεῖ ὅμως ποὺ κόντευε νὰ ἀποκοιμηθῇ ἐντελῶς, αἰσθάνθηκε πὼς κάτι εἶχε ἀκουμπήσῃ ἐπάνω του. Ἐξύπνησε ἀ-

μέσως, μὰ ὁ τρόμος του ἦταν τέτοιος, ποὺ τοῦ εἶχε κοπεί ἡ ἀνάσα του. Ὁ φόβος γιὰ τὸ μυστηριώδες αὐτὸ πρᾶγμα ποὺ τὸν εἶχε ἀγγίξει μέσα στὸ σκοτάδι, ἔκανε τὴν καρδιά του νὰ παγώσῃ. Ἐμεινε κάμποση ὥρα ὀλότελα ἀκούνητος, ἔχοντας τενωμένα τὰ αὐτιά του καὶ κρατώντας τὴν ἀναπνοή του. Τίποτε ὅμως δὲν κουνιόταν κι' οὔτε ὁ παραμικρὸς ἡχος ἀκουγόταν. Περίμενε ὥρα πολλή — ὅπως τοῦ φαίνόταν τουλάχιστον — μὰ ὅλα ἔμεναν σιωπηλὰ καὶ ἥσυχα. Ἡ νύστα εἶχε ἀρχίσει πάλι νὰ τὸν κυριεύῃ καὶ τὰ μάτια του ἐδάραιναν, ὅταν ἔξαφνα ἔνοιωσε πάλι κάτι νὰ κουμπήσῃ ἐπάνω του. Ἦταν τρομερὸ αὐτὸ τὸ φευγκλὲο ἄγγιγμα μέσα στὸ ἀπόλυτο σκοτάδι, καὶ τὸ παιδί ἔνοιωσε τὰ μέλη του νὰ παγώνουν ἀπὸ φρίκη. Τί νὰ κάνῃ; Κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος δὲν ἐγνώριζε. Νὰ σηκωθῇ νὰ

φύγῃ ἀπὸ τὴν ζεστὴ γωνιά του; Καὶ νὰ πάῃ ποῦ; Ἀπὸ τὸν ἀχυρῶνα δὲν μποροῦσε νὰ βῇ, γιὰτὶ ἦταν κλειδωμένος. Κι' ἡ σκέψῃ πὼς θὰ τριγύριζε μέσα στὰ σκοτεινὰ σκοινιάδοντας πότε ἐδῶ καὶ πότε ἐκεῖ, δίχως νὰ μπορεῖ νὰ βρῇ μιὰ ἐξοδὸ, ἐνῶ τὸ φάντασμα μπορεῖ νὰ τὸν ἀκολουθοῦσε καὶ πότε νὰ τοῦ χαϊδεύῃ τὸ μάγουλο, πότε τὴν πλάτη, ἦταν φρικαστική γιὰ τὸ παιδί. Μὰ ὥστόσο, νὰ μείνῃ στὴν ἴδια θέση ἀκούνητος καὶ νὰ υποφέρῃ μιὰ τέτοια θανάσιμη ἀγωνία, ἦταν ἄραγε αὐτὸ καλύτερο; Ὁχι! Τί ἔμενε λοιπόν; Μιὰ λύση μονάχα, αὐτὸ τὸ ἐβλεπε καλὰ κι' ὁ ἴδιος: Ἐπρεπε ν' ἀπλώσῃ τὸ χέρι του καὶ νὰ ἐξακριβώσῃ τί ἦταν αὐτὸ ποὺ τὸν ἔκανε τόσο νὰ τρομάζῃ. Αὐτὸ ἦταν εὐκολὸ νὰ τὸ σκεφθῇ κανεὶς, μὰ πολὺ δύσκολο νὰ πάρῃ τὴν ἀπόφαση καὶ νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴ δοκιμή. Τρεῖς φορὲς ἔπλωσε τὸ χέρι του μέσα στὸ σκοτάδι, διστακτικὰ, μὴ τολμώντας νὰ τὸ τενώσῃ ὀλόκληρο, καὶ πάλι τὸ τράβηξε ἀνασάινοντας, ὅχι γιὰτὶ εἶχε πιάσει τίποτα, ἀλλὰ γιὰτὶ εἶχε τὴν ιδέα πὼς λίγο ἀκόμη ἂν τὸ ἔπλωνε. θὰ τῷ πιανε.

Τὴν τρίτη φορὰ ἀποφάσισε νὰ τὸ τενώσῃ πὺδ πολὺ, καὶ τότε ἄγγιξε κάτι ζεστὸ καὶ ἀπαλὸ. Ἡ ταραχή του ἦταν τέτοια, ποὺ πάγωσε ὀλόκληρος, καὶ γιὰ μιὰ στιγμὴ φαντάσθηκε ὅτι θὰ εἶχε ἀγγίξει τὸ κορμὶ ἐνὸς πεθαιμένου ποὺ δὲν εἶχε ἀκόμη ὀλότελα κρυώσει. Ἀποφάσισε νὰ μὴν ξανακάνῃ μὲ κανένα τρόπο αὐτὴ τὴ δοκιμή. Προτίμοσε καλύτερα νὰ πεθάνῃ, παρὰ νὰ ἀπλώσῃ πάλι τὸ χέρι του. Μ' αὐτὸ τὸ σκέφθηκε γιὰτὶ δὲν ἐγνώριζε τὴν ἀκατανίκητη δύναμη τῆς ἀνθρώπινης περιέργειας. Πρὶν περάσουν δυὸ λεπτὰ ἔντωσε πάλι τὸ χέρι του, μ' ὅλο ποὺ τῷ ὅρισκε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἀνόητο καὶ τῷκανε παρὰ τὴν θέλησή του. Ὡστόσο ἐξακολούθησε νὰ πασπατεύῃ μέσα στὸ κενὸ ὥς ποῦ ἔνοιωσε ἀνάμεσα στὰ δάχτυλά του μιὰ φούντα μαλλιάρη. Ἀνατρίχιασε ὀλόκληρος, μὰ ὥστόσο δὲν τράβηξε τὸ χέρι του καὶ ἀκολούθησε τὴν συνέχεια τῆς φούντας ποὺ ἔμοιαζε μ' ἓνα χοντρὸ σχοινί. Ἀκολούθησε τὸ σχοινὶ καὶ ἔπιασε τὸ σῶμα ἐνὸς ζώου, ἐνὸς μικροῦ κι' ἀθώου μοσχαριῶ. Γιὰτὶ τὸ σχοινὶ δὲν ἦταν σχοινὶ ἀλλὰ ἡ οὐρὰ τοῦ μοσχαριῶ.

Ὁ βασιλιάς ἔνοιωσε μεγάλη ντροπὴ ποὺ αὐτὸς, ὁ ἀπόγονος τῶσων ἐνδόξων ἡρώων εἶχε φοβηθεῖ ἓνα ἀκκο μοσχαράκι. Μὰ ὥστόσο δὲν ἔπρεπε νὰ κατακρίνῃ τόσο τὸν ἑαυτὸ του γιὰ δειλό.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Ο ΠΡΩΤΑΘΛΗΤΗΣ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ

ΕΔΙΘ ΝΤΕ ΦΕΡΛΑΚ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARGUERITE BOURGET

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Κοιτάζει καταγοητευμένη τὸ κομψὸ καὶ πλούσιο σαλόνι, τὴν ὥραία Φάτνη, θρονιασμένη στὴν τιμητικὴ θέση, ἀνάμεσα σὲ λουλούδια καὶ φυλλώματα καὶ τὸ πορτραῖτο τῆς μικρῆς λαίδης πρῶ. Ὑστερ' ἀπὸ τόσες περιπέτειες, κατέλῃς ἐδῶ γιὰ νὰναρτηθῇ θριαμβευτικά. Τῆς φαίνεται πὼς ὅλα ἔγιναν ὠραιότερα, φαιδρότερα, ἀπὸ τότε ποὺ ξέρεي πὼς βρίσκεται στὸ σπίτι της. Ὡ, ναί, τὸ «σπίτι» ποὺ τόσες φορὲς ὀνειρεύθηκε, τὸ γνωρίζει τώρα, τὸ ἀπολαμβάνει, τὸ χαίρεται, ἐξωραϊσμένο, ζεσταμένο ἀπὸ τὴν παρουσία τῆς λατρευτῆς της μαμμᾶς.

Πόσο ἔλλαξε κι' αὐτὴ! Ἀφῆσε πιά τὸ ἀδικο πένθος καὶ σήμερα, φαιδρότατη, μὲ τὸ ἀνοιχτόχρωμο βελουδένιο φόρεμά της, μοιάζει σὺν κορίτσι. Τὰ ὠραία της γαλανά μάτια, ποὺ μοιάζουν τόσο μὲ τὰ μάτια τῆς Ἐδιθ, ξαναπῆραν ὅλη τους τὴ νεανικὴ λάμψη, κι' ἡ Ἐδιθ δὲν χορταίνει νὰ βλέπῃ καὶ νὰ καμαρώνῃ τὴν ὥραία αὐτὴ μαμμὰ ποὺ τόσο ἀνέλπιστα τὴν ξαναβρῆκε.

Μὰ κι' ἡ λαίδη δὲν ἀφίνει στιγμὴ ἀπ' τὰ μάτια της τὴν Ἐδιθ καὶ δὲν παύει νὰ τὴ χαϊδεύῃ καὶ νὰ τὴν κανακεύῃ... Ὁ ἄλλος πὼς ἤθελε νὰ τὴν ἱκανοποιήσῃ, νὰ τὴν ἀποζημιώσῃ γιὰ τὰ δεκατέσσερα χρόνια ποὺ τὴ στερήθηκε, γιὰ ὅλα τὰ μητρικὰ χάδια καὶ τίς περιποιήσεις ποὺ τῆς ἔλειψαν τόσον καιρὸ. Κοντὰ της, ἡ Ἐδιθ εἶχε ξαναγίνει παιδί. Κι' ἔφτασε νὰ βάλῃ καὶ τὰ γοβάκια της στὸ τζάκι, κατὰ τὸ παιδικὸ χριστουγεννιάτικο ἔθιμο—ἓνα ἔθιμο ποὺ αὐτὴ ἡ καϊμένη δὲν τόχε κάνει στὴ ζωὴ της ποτέ...

Ἀπὸ δῶρα δᾶ, ἄλλο τίποτα. Στὸ πιάνο βρίσκονται ἓνα σωρὸ καινούργια κομμάτια καὶ, πᾶνω σ' ἓνα τραπέζι, πολλὰ ὠρεῖα χρυσόδετα βιβλία περιμένουν τὴν εὐδιαθεσίαν τῆς μικρῆς ἄρρωστης.

Ἀλλὰ ἡ Ἐδιθ δὲν ἔχει ἀκόμα ὁρεξὴ νὰ διαβάσῃ. Προτιμᾷ νὰ μιλήσῃ μὲ τὴ μητέρα της. Τῆς ἀρέσει πολὺ νὰ τῆς λέγῃ ὅτι σκέπτεται κι' ὅτι αἰσθάνεται, βέβαιη πὼς ἐκείνη τὴν ἀκούει μ' ὅλο τὸ ἐνδιαφέρον τῆς

στοργῆς. Καὶ νὰ, σήμερα, ἅμα ἐκπλώθηκε ἄνετα στὴν πολυθρόνα, ἄρχισε:

— Πολλὰ ἔχουμε νὰ κάνουμε σήμερα, μαμμᾶκα, καὶ νὰ μιλήσουμε σοβαρά, ἔ;

— Ναί, ἀγάπη μου! θὰ κάνουμε τὴν ἀγρυπνία τῶν Χριστουγέννων.

— Αὐτὸ μ' ἀρέσει πολὺ. Εἶμαι τόσο εὐτυχισμένη!

Ἡ λαίδη Σθενσενχάμ ἔβγαλε ἀπὸ ἓνα πανέρι διάφορα πακέτα καὶ τὰ τοποθέτησε στὰ γόνατά της Ἐδιθ. Ἐπειτα χτύπησε τὸ κουδούνι.

Σὲ λίγο μπήκαν στὸ σαλόνι δυὸ καμαριέρες· ἡ μικρὴ Μαίρη, ποὺ εἶ-

ναι πραγματικῶς χαριτωμένη καὶ μιὰ ἄλλη, ποὺ φορεῖ μιὰ χωριάτικη σκούφια κεντητὴ καὶ ποὺ ἡ Ἐδιθ τὴ θυμάται: ἦταν ἡ Ἀν-

«—Τώρα πιά εἶμαι πλούσια...» (Σελ. 355, στ. β')

να, ἡ φτωχὴ ὀρφανὴ ποὺ τὴν εἶχαν οἱ Λερούς καὶ ποὺ ἀνήκει τώρα στὴν ἰδιαιτέρη ὑπηρεσίαν τῆς μικρῆς ντὲ Φερλάκ.

— Μαίρη, τῆς εἶπε μὲ τὸ γλυκύτερό της χαμόγελο, μὸς κάνεις τὴ χάρη νὰ δεχθῇς αὐτὸ τὸ Χριστουγεννιάτικο δῶρο; εἶναι ἓνα φουστάνκι γιὰ τὴν ἀδερφή σου, εἰς ἀνάμνησιν ἐκείνου τοῦ ἀπρου ποὺ μὸς διόρθωσες τόσο καλὰ κάποιον βράδυ. Θυμᾶσαι;

Καὶ γυρίζοντας στὴν Ἀννα:

— Τώρα πιά εἶμαι πλούσια, τῆς εἶπε, καὶ μπορῶ νὰ σοῦ ἐπιστρέψω

ὅτι κάποτε μὸς ἐδάνεισες. Νά, πάρε!

Καὶ τῆς ἔδωσε μιὰ σακκούλα σοκολάτες κι' ἓνα δλοκαίνουργο χαρτονόμισμα.

Ἡ λαίδη Σθενσενχάμ εἶπε σ' ἓνα ὑπηρετὴ νὰ φέρῃ τὰ κιβώτια. Ἡ Ἐδιθ, κόκκινη, ζωνερὴ, ξεδιπλώνει τὰ πακέτα καὶ τὰ τυλίγει μὲ μεταξωτὸ χαρτὶ γαλάζιο, γελώντας ἀπὸ χαρὰ.

— Αὐτὰ τὰ μικρὰ τοῦ Ὀρφανο-

τροφείου, λέει, πόσο θὰ εὐχαριστηθοῦν μὲ τὸ Χριστουγεννιάτικο δέντρο τους!

Ὅσο συλλογιέμαι πὼς πέρσι δὲν εἶχαν, τὰ καϊμένα, παρὰ πορτοκάλια καὶ καρύδια!

Ὡ, χρυσὴ μου μαμμὰ! τί ὠραῖες αὐτὲς οἱ κούκλες! καὶ τὰγγελάκια! καὶ τὰ δεντράκια! Πόσο θὰ τὰ χαροῦν, τὰ καϊμένα τὰ κοριτσάκια! Εἶμαι πολὺ, πολὺ εὐχαριστημένη!

Φίλησε τὴ μητέρα της μὲ διάχυσιν. Κι' ἐξακολούθησε:

— Νομίζω πὼς δὲν ξεγᾶσαμε καμμιά... Γιὰ νὰ ἴδουμε. Ἡ κυρία ντὲ Μπρεβάν; Τῆς ἔγραφα. Ἡ ἀδελφὴ Ἰωσηφίνα;... Τῆς ἔγραφα νὰ ἔλθῃ νὰ μὲ ἴδῃ. Ἡ καλὴ χωριάτισσα ποὺ μὲ πῆρε τότε στὰμάξιν της;... Στέλνουμε δῶρα γιὰ τὸ παιδί της...

Ἡ Λίλιαν κι' ἡ Βέρα; Τὰ πακέτα τους εἶν' ἐδῶ... Μένει ἡ Μπέλλα... Ἀλλὰ τίμποροῦμε νὰ κάμουμε γι' αὐτὴν, ἀφοῦ ἔφυγε τὴν ἡμέρα ποὺ πέθανε ἡ Τζαίνη καὶ δὲν ξέρομε ποῦ πῆγε καὶ τί ἔγινε;

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη χτύπησε ἡ πόρτα καὶ παρουσιάστηκε ἓνας ὑπηρετῆς.

— Οἱ δεσποινίδες Ἀλγκ-βέρτ καὶ Γκαρντεβάλ θέλουν νὰ ἴδουν τὴ λαίδη Ἐδιθ, εἶπε.

— Ἀς ἔλθουν.

Τὰ δυὸ κοριτσάκια μπαίνουν κάπως σαστισμένα. Δὲν εἶχαν ἴδεῖ ποτὲ τὴν Ἐδιθ παρὰ μὲ τὰ μαῦρα φορέματα τῆς ὀρφάνειας καὶ δυσκολευόνταν νὰ τὴν ἀναγνωρίσουν μὲ τὸ ρόζ ἐκείνο φουστάνι

ποὺ τὴν ἔδειχνε τόσο ὁμορφὴ, καὶ μὲ τὸ χαρούμενο ἐκείνο πρόσωπο ποὺ τὴν ἔδειχνε τόσο εὐτυχισμένη.

Πρῶτὴ ἡ Λίλιαν συνέχεται ἀπὸ τὴν ἐκπληξή της κι' ἀγκαλιάζει τὴ φίλη της.

— Ἐπεῖσθηκες πιά γιὰ τὴν εὐτυχία σου, τὴ ρωτᾷ μ' ἓνα φίλι, ἡ νομίζεις ἀκόμα πὼς ὀνειρεύεσαι;

— Ἀλήθεια, ἀπάντᾷ ἡ Ἐδιθ, ὅλ' αὐτὰ μὸς φαίνεται πὼς τὰ βλέπω στὸν ὕπνο μου. Ἀλλὰ ὅταν γυρίζω καὶ βλέπω κοντὰ μου τὴν ἀγαπημένη μου μαμμὰ, ξυπνῶ στὴν πύδ γλυκειὰ πραγματικότητα!

— Έχω να σάς δώσω μία είδηση, είπε η Βέρα. Προχθές η μητέρα μου πήγε στο μοναστήρι του Νεϊγύ, να ιδεί μία συγγένισα, κι' απάντησε... ποιόν νομίζετε; Τη Μπέλλα! Όστερ' από πολλές περιπλανήσεις, καταστάλαξε κεί-πέρα. Η άρρώστεια που την υπονόμει, έχει προχωρήσει πολύ. Δεν θα ζήσει πολύ καιρό, καθώς φαίνεται. Οί πο-νόφυχες καλογοιρίες την κράτησαν στο μοναστήρι. Ήμείρωσε πολύ και κλαίει τα περασμένα.

ΒΑΣΟΥΛΑ ΜΠΟΥΡΝΙΑ

(Το τέλος στο ερχόμενο)

ΑΘΗΝΑΙ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΚΑΙ ΣΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ

Άγαπητοί μου,

ΣΥΧΝΑ ή «Διάπλasis» δημοσιεύει άρθρα με τον γενικό τίτλο «Τί γίνεται στον κόσμο», όπου διαδίδουμε για διάφορα παράξενα, περίεργα και για μας άπιστευτα σχεδόν ιδρύματα του συγχρόνου ευρωπαϊκού πολιτισμού. Για το «Σπίτι του Παιδιού» π: χ: στη Γερμανία, όπου οι φτωχές μητέρες που ξενοδολεύουν, αφήνουν τα μικρά παιδιά τους τις ώρες που είναι υποχρεωμένες να λείπουν απ' το σπίτι τους. Τελευταία διαβάσαμε και για την «Αστυνομία Παιδιών» του Βερολίνου, που αποτελείται από γυναίκες. Άλλα τέτοια έπισης περίεργα άρθρα μπορούσε να δημοσιεύονται στη «Διάπλasis» και με τον τίτλο: «Τί γίνεται και στάς Αθήνας». Κι' αυτό συλλογίστηκα προχθές στην έτησία επίδειξη του «Πατριωτικού Ίδρυματος Προστασίας του Παιδιού» με την περιεργότατη εκείνη έκθεση Βρεφών. Έκατόν πενήντα φτωχές μητέρες, από διάφορες αθηναϊκές φτωχοσυναικίες και προσφυγικούς συνοικισμούς, μαζεύτηκαν εκεί με τα μωρά τους στην άγκαλιά, καλοθρεμμένα, ροδοκόκκινα και υγιέστατα παιδιά - έργα δλα και καυχήματα του Ίδρυματος. Ναι, δεν είναι καμμία υπερβολή. Το «Πατριωτικό Ίδρυμα Προστασίας του Παιδιού» έδημιούργησε όλ' αυτά τα γερὰ παιδιά. Κι' ιδού πώς:

Είναι όχτω χρόνια τώρα, που σέ δλες τις φτωχοσυναικίες των Αθηνών λειτουργούν οι λεγόμενοι «Βρεφοκομικοί Σταθμοί» με φροντίδα και μ' έξοδα του Ίδρυματος. Πολλές κυρίες και δεσποινίδες, με ειδική μόρφωση, οι «έπισκέπτριες» λεγόμενες, επισκέπτονται καθημερινώς τα σπιτάκια που έχουν νεογέννητα, και

παρακολουθούν την ανάπτυξη τους, την υποβοηθούν με δλα τα μέσα της έπιστήμης, δίνουν τις συμβουλές που χρειάζονται στη συνήθως άγράμματη κι' ανήξερη μητέρα, ζητούν, όταν είναι ανάγκη, τη συνδρομή του γιατρού, κι' ακόμα παρέχουν γιατρικά, τρόφιμα, ρούχα. Φαντασθήτε τώρα πόσοι άνθρωποι πρέπει να πασχολούνται γι' αυτή την «έπισκεψη» και πόσα χρήματα πρέπει να ξοδεύονται. Άλλα τα «Πατριωτικά Ίδρυμα» κάνει ό,τι μπορεί για νάχη κι' ανθρώπους και πόρους. Και το αποτέλεσμα είναι καταπληκτικό. Το είπε με αριθμούς ο κ. Δοξιάδης, ο ύπουργός της Υγιεινής, στο λόγο του κατά την προχθεσινή επίδειξη. Ένθ ή «θνησιμότητα» των βρεφών γενικά είναι 19 %—δηλαδή από κάθε 100 παιδιά που γεννιούνται, τα 19 πεθαίνουν στη βρεφική ηλικία—ή «θνησιμότητα» στις φτωχοσυναικίες που έχουν «Βρεφοκομικούς Σταθμούς», κατέθηκε τώρα τὰ 5! Δηλαδή, από κάθε 100 παιδιά που γεννιούνται, τα 95 ζουν, περνούν την κρίση, την επικίνδυνη βρεφική ηλικία, κι' έχουν πια όλες τις πιθανότητες να ζήσουν και να μεγαλώσουν, να γίνουν γεροί άντρες, γερές γυναίκες, — εργασία, πλούτο, δύναμη, ζωή, πρόοδο, εύτυχια.

Κι' ήταν μία χαρά να βλέπη κανείς αυτούς τους ανθρώπους του μέλλοντος, αυτά τα 150 βρέφη, μαζεμένα στην αυλή του «Πατριωτικού Ίδρυματος», χεροπιαστά δείγματα της ωραίας τους εργασίας. Όλα χαρούμενα, όλα ευτυχισμένα στην άγκαλιά των μανάδων τους, γελοῦσαν και κελαιδοῦσαν σάν πουλάκια. Μερικά έκλαιγαν κιόλα, άλλ' όχι από πόνο, ούτε από πείνα, αλλά γιατί οι μαανάδες τους τανάγκάζαν είτε να σταθούν ακίνητα, για να τα φωτογραφίσουν οι δημοσιογράφοι, είτε να σωπάσουν, να κλείσουν το στόματάκι, για να γίνη ήσυχια και να κουστούν τα λόγια του κ. Υπουργού. Μά ναί! πεντάρα που έδιναν εκείνα για τον ύπουργικό λόγο! Κι' εξακολουθούσαν να γελοῦν και να κελαιδοῦν, σάν γερὰ και χαρούμενα παιδιά που ήταν. Γιατί, καθώς ξερετε, ή υγεία είναι πάντα χαρά, κι' όχι μόνο στη βρεφική και την παιδική ηλικία, αλλά σ' όλες τις ανθρώπινες ηλικίες. Μόνον οι άρρωστοι, οι άρρωσταίρηδες, οι «νοσηροί», γρινιάζουν, κλαίνε, μελαγχολούν, απαισιοδοῦν. Οί γεροί άνθρωποι είναι χαρούμενοι κι' αισιόδοχοι. Γι' αυτό,

πιο πολύ απ' τα παχουλά κορμάκια και τα ροδοκόκκινα προσωπάκια, την υγεία των βρεφών αυτών στην Έκθεση την έδειχνε ή χαρά τους, το γέλακι τους.

Στο τέλος βραβεύθηκαν τα ωραιότερα και τα γερότερα. Το πρώτο βραβείο από χίλιες δραχμές το πήρ' ένα θραφερδ και νοστιμότατο αγοράκι της συνοικίας Άδερωφείου. Τρία Β' Βραβεία από 400 δραχμές τα πήραν τρεις χαριτωμένες μπεμπούλες από τις συνοικίες Κατσιπόδι και Πολυγώνου, Κι' άλλα έξη Γ' Βραβεία, από 200 δραχμές τα πήραν παιδιά από τις συνοικίες Κουπόνη, Δουργούτι, Δεύκας, Καλλιθέας. Έπαινο, τέλος, πήραν τα υπόλοιπα 140 παιδιά—και πώς να μην πάρουν, αφού δλα ήταν γερὰ; Άλλοιωτικά βέβαια δεν θα τα πήγαιναν οι ματέρες τους στην Έκθεση. Νά, τί δεν συμβαίνει και με τους Διαγωνισμούς της «Διαπλάσεως», όπου πολλά αδύνατα, άτροφικά και άναπηρα παιδιά... πνευματικά, δεν διατάζουν να τα στέλνουν οι μικροί πνευματικοί τους γονείς. Κι' ή Διάπλasis, σάν τους αρχαίους Σπαρτιάτες, τα ρίχνει στους αποθήκες...

Μιά από τις μπεμπεκούλες που βραβεύθηκαν, ονομάζεται... Γραμματική. Και το παράξενο όνομα μού θύμισε το ανέκδοτο του κ. Καμπούρογλου που μάς διηγήθηκε κάποτε ο Άνανίας: Σέ κάποιά του έκδρομή, απάντησε μία γριά-χωριάτισσα που την έλεγαν Γραμματική. Για να γελάση, ο κ. Καμπούρογλος της είπε πώς τον λένε... Συντακτικό. Κι' αποχαιρετίστηκαν έτσι:

— Γεία σου, κυρά Γραμματική μου!

— Στο καλό, κύρ-Συντακτικό μου!

Σας αποψάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΤΟ ΔΕΙΛΙ...

Άχ, σάν πέφτει άργά το δειλί
Πόσο σφίγγεται ή καρδιά μου,
Λες σκορποῦνε τα όνειρά μου
Σάν τριαντάφυλλα τ' Απρίλη...
Άχ, σάν πέφτει άργά το δειλί
Πώς φοβάμαι δλα του κόσμου
Λες και τρεμοσβήνει έντός μου
Ένα άδρατο καντήλι.
Άχ, σάν πέφτει άργά το δειλί
Ένα πλοίο θαρρώ κινάει
Για τάργυριστα να πάη
Και μού γνέφει ένα μαντήλι...
Άχ, σάν πέφτει άργά τ' δειλί
Όμοια πέφτει μόν ένα δάκρυ
Από τών ματιών την άκρη
Και κυλάει πικρό στα χείλη...
Κι' όμως άθελα προσμένω
Ένα κάτι περασμένο
Τη χαρά μου να μού στείλη
Όταν πέφτει άργά το δειλί!

ΜΑΡΙΚΑ Μ. ΦΑΛΑΓΚΑ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΤΗ ΜΑΚΡΙΝΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

Άχ! πόσα μού ιστορήσανε
για τη γαλάζια χώρα
που βρίσκεται σέ μαγικούς
γιαλούς κρινοσπαρμένους,
Τη χώρα τών όνειρων μου...
με φαντασίας γνώρα
Αάτρεψα κόσμους άγνωστους,
τόπους όνειρεμένους.
Πόσα μού ιστορήσανε
γι' άλασγηνήν μία χώρα.

Λένε πώς κεί πρωτόφεραν
χαμόγελα τ' Απρίλη,
Και ή ζωή είναι γλυκειά
όσάν ούράνιο χάδι,
Σβύνουνε μέρες λιόφεγγες
σέ πορφυρένιο δειλί.
Δεν σέ πλακώνει στην καρδιά
της θλίψης τό σκοτάδι.
Λένε πώς κεί πρωτόφερε
μέρα του Χρυσάπριλη.

Φτάνει ο Μάρτης γελαστός,
γυρνούν τα χελιδόνια
Χταίνουν φωλιές, σ' όλόδροσα
πρασινομένα κλώνια
Στη χώρα αυτή τη μακρινή
άνθουν χίλια λουλούδια,
Αιώνια... Και άντηχούν
χαράς τρελλά τραγούδια
Όταν το Μάρτη ζωηρά
γυρνούν τα χελιδόνια.

Σέ κάβους χρυσοροδίνους,
γιαλούς όνειρεμένους,
Ναυτοπούλα άρόμητα
κινούν με τα καίκια
Να βροῦν νεράιδες του άφροῦ,
που παίζουν με φύκια,
Με κύματα σμαράγδινα...
Ποῦ τούς μαγεμένους
Κάβους τούς ξεφυρόδουςτους
γιαλούς όνειρεμένους.

Και λύρες Σαπφικές ήχοῦν
λαφρὰ μέσ' στους λειμώνες
Πάνες και Φαῦνοι τριγυρνούν
στα δάση, οι Δρυάδες
Στήνουν αέρινους χορούς
μαζί μ' Αμαδρυάδες...
Και ήχοι κλαίνε φόρμιγγας
σ' όλόδροσους άνθωνες.
Έκει οι λύρες Σαπφικές
ήχοῦν μέσ' στους λειμώνες.

Ω ήμέ, πατρίδα της ψυχής,
πότε θα σ' άντικρύσω;
Στη λουλουδένια σου άγκαλιά
θέλω να ξεψυχήσω.
Και στον αιώνιο ύπνο μου
του Όρφεα θεία λύρα
Θά με μαγεύει... Θ' άθελα
να μ' δοῖς ή Μοῖρα
Σέ σέ, γλυκειά Έλλάδα μου,
στερνή πνοή ν' άφήσω.

Ραγισμένη Δύρα

ΠΟΤΕ ΘΑ ΜΕΓΑΛΩΣΗ;

Πριν ακόμα άκούσει τον κτύπο της
καμπανίτσας της αῦλοπορτας, σήκωσε
κρυφὰ την κουρτίνα του παραθυριού
για να δη και να καμαρώση το γιό της
που έφευγε για το σχολείο. Μαζί με
το κτύπο πρόβαλε στο σκαλοπάτι ένα
παιδί, ως δέκα χρονών. Ήταν καλά

και καθαρά ντυμένο, ή σκούφια του
έφτανε ως τ' αυτιά του, και κάτω απ'
τη μασχάλη του κρατάγε τη σάκκα του.
κοιτάξε αδιάφορα δεξιά κι' αριστερά
το χιόνι πουχε στιβαχτεί, έκανε το
σταυρό του με το γαντοφορεμένο χε-
ράκι του και προχώρησε.

Η μητέρα μέσ' απ' το παράθυρο
χαμογέλασε από χαρά κι' από περη-
φάνεια σ' άντίκρουσμα του γιού της.
«Για πότε μεγάλωσε! πότε έγινε κο-
τζάμ παιδί!» ψιθύρισε. Σάν το είδε
να κάνη το σταυρό του, έκανε κι' αυ-
τή το δικό της και το έδωσε ψιθυρι-
στά την ευχή της.

Δεν ξεκόλλησε τα μάτια της από τη
σιλουέττα του παιδιού της, το παρα-
κολουθούσε ως πού το χιόνι άρχισε να
πέφτει πιο πυκνό, τόν σκέπασε κι' έ-
τσι τον έχασε από τα μάτια της.

Κατέβασε την κουρτίνα, ψιθυρίζον-
τας: «Πότε μεγάλωσε! πότε έγινε πα-
ληκάρι!...»

Το χαμόγελό της διαλύθηκε σέ μια
παλιά θύμηση. «Κοῖμα να μη ξη ή πα-
τέρας του να τον δῶ, τώρα που έγινε
παληκάρι. Κοῖμα!» και στη θύμηση
του συγχωρεμένου τα μάτια της καρ-
φώθηκαν στίς ελκόνες. Άναστέναξε κι'
έφυγε για την κουζίνα, για το νοικο-
κυριό της.

Πέρασαν ώρες και γέλια παιδιάτικα,
φωνές χαρούμενες φθάσανε σ' αυτιά
της μητέρας.

«Μπα, πότε πέρασε ή ώρα!» σκέ-
φτηκε και μάνι-μάνι σκούπισε τα χέρια
της, γιατί έπλενε, κι' έτρεξε στο παρά-
θυρο. Το καμπανάκι άνάγγειλε, χαρού-
μενα κι' αυτό, το γυρισμό του γιού της.
— Καλημέρα, μητέρα! φώναξε πρό-
σχαρα και πέταξε τη σάκκα του στην
άγκαλιά της μητέρας του, που στεκό-
ταν στο κεφαλόσκαλο, λες κι' ήθελε
να κάνη έτσι πιο γρήγορη την άντάμω-
σή τους...

Όπως ήταν γιομάτος χιόνια τον άγ-
κάλιασε, τον φίλησε πολλές φορές...

— Ζέστη κάνει εδώ μητέρα, είπε ξα-
νά το παιδί της.

Η μητέρα από τη χαρά κι' από τη
βία της να του βγάλη τώρα το βρεμέ-
νο παλτό του δεν του απάντησε εύθες.
— Ναί, παιδί μου, είπε έπειτα από
λίγο, τινάζοντας το παλτό του και ρί-
χνοντας μια κρυφή ματιά για να τον
καμαρώση, καθώς πήγαινε κοντά στο
τζάκι για να ζεσταθῇ.

Το τραπέζι ήταν στρωμένο, κάθε-
σαν λοιπόν οι δύο τους μόνοι να φάνε.
Ο γιός της όλο μίλαγε, της έλεγε
πράγματα πολλά, για το σχολείο του,
για το δάσκαλό του...

Τα λόγια του ήχοῦσαν σ' αυτιά της
χωρίς καμμία έννοια και τα μάτια της
πού τον κοίταξαν, έβλεπαν να κάθεται
στη θέση του γιού της, ένα παιδί δε-
καπέντε χρονών, έπειτα δεκαοχτώ, εί-
κοσι, άνδρα πια και να της μιλάη, κι'
αυτή χαμογέλουσε στο τρέξιμο αυτό
της φαντασίας της. Άνοιξε τα μάτια
της κι' είδε την πραγματικότητα. Το
χαριτωμένο μικρό παιδί της! Άναστέ-
ναξε ψιθυρίζοντας:

— Άχ! πότε θα μεγάλωσῇ; Πότε
θα γίνη άνδρας;

Νυχτοπούλι

ΟΙ ΑΓΕΛΛΑΔΕΣ ΤΟΥ ΤΣΕΛΙΓΓΑ

Κατέβαιναν του τσελίγγα οι αγελά-
δες την πράσινη βουνοπλαγιά. Άπ' το
θολό όρίζοντα ο ήλιος δεν είχε ακό-
μη φανεί, κι' άκουγες στη σιγαλιά την
πρωινή τη φωνή του τσελίγγα να κρά-
ζει τις αγελάδες του, που νυσταγμένα
έσερναν τα βήματά τους.

Βαζίζταν ο τσελίγγας γιατί το βα-
πόρι περνούσε απ' το νησί τα ξεμερώ-
ματα κι' έπρεπε να μπαρκάρη τα ζωα
του για τη μεγάλη πολιτεία, για τα
σφαγεία της.

Κι' αυτά τα δύστυχα προαισθάνον-
ταν την τύχη που τα περιέμενε, το έν-
σικτο μιλούσε μέσα τους. Δεν είχαν
πάρει σήμερα το δρόμο το συνηθισμένο
για το λειβάδι, κάπου άλλου πήγα-
ναν, στο χωριό ίσως πού γνώριζαν ά-
πό τα ξεχειμωνιάσματα. Περπατούσαν
σιγά και τα βελάσματα τους λυπημένα
άκουγονταν κάπου-κάπου,

Όλόγυρα στη φύση ήταν χαρά Θεού.
Παντού χορτάρι πράσινο, δέντρα λου-
λουδιασμένα. Έσευβαν από καμιά
φορά οι αγγελάδες κι' έκοβαν κανένα
ύγρο άκόμη φύλλο από τους φουντω-
μένους βάτους λές κι' έδιναν τα τελευ-
ταία φιλά στην μητέρα γῆ, τους τε-
λευταίους χαριστισμούς στη ζωή, πού
σέ λίγο θάφηναν. Κιόλας είχαν φθά-
σει στα πρώτα στίτια του χωριού Πέ-
ρα, μακριά από τον κάβο φάνηκε το
προσπινό κατάρτι του βαποριού.

Το βαπόρι ξεκινάει. Στην πλώρη ά-
πό μια άνοικτη μπουκαπόρτα, όπου
μόλις μπορούν να προβάλλου τα κεφά-
λια τους, οι αγελάδες με μάτια όρθά-
νοιχτα, ακίνητα, ύγχα, κοιτάζουν το
χωριό, τα βουνά, τα λειβάδια. Και νά,
ο μύλος εκεί, τα στίτια του χωριού τ'
άκρυνα ένα-ένα χάνονται από μπρο-
στά του, μικραίνουν, σβύνονται.

Το βαπόρι πια βρίσκεται σ' άνοι-
χτά. Καρφομένες οι αγελάδες στη θέ-
ση τους, τεντώνουν άπελπισμένα το
λαιμό τους, ενώ το βλέμμα τους γεμά-
το μελαγχολία προσηλώνεται στη θαι-
πή έκείνη λουριά της γῆς, πού όσο
πάει και γίνεται ένα με τον όρίζοντα,
με τη θάλασσα τη γαλανή.

Χρυσόσάνδαλος Αῦγῃ

Τ' ΑΓΝΟ ΚΡΙΝΑΚΙ

Όλες οι μικρές ζωούλες των λου-
λουδιών ξαναζωντανεύουν με το χρυ-
σαχιδένιο μάτι, πού απαλά-απαλά
χαϊδεύει τις δροσιμένες και χαριτωμέ-
νες κορυφές τους.

Η άνοιξη ήλθε να σπολήσει το χαρι-
τωμένο περιβάλλι. Πολύχρωμα τριαντά-
φυλλα, κόκκινα, ρόζ, άσπρα, ύψώνονται
ύπερθενα στην ψηλότερη της μάν-
νας τους κορυφή.

Ο ταπεινός ο μενεξές στα φύλλα
του κρυμμένος, σκορπάει μυστικά τη
μυρωδιά του.

Άλλά πιο περιήφανο, πιο καμαρωτό,
στέκει το κατάλευκο κρινάκι. Ούτε μια
σκιά δεν χαλάει τη λευκάδα του. Τα
σαρκώδη του φύλλα έχουν για μονάχο
στολίδι μια λεπτή γραμμούλα κίτρινη.
Σά διαπνέμενα λαμπροκοπὸν πάνω
στά βελουδένια του φύλλα τα δάκρυα
της αύγῆς. Πόσο χαριτωμένο είναι έ-
τσι μικρό μόν κρινάκι.

Πόσο όρατα τ' άγνά κρινάκια στο-

λίζουν τους κήπους — λογίων-λογίων χρώματα και σχήματα έχετε χαϊδεμένα μου κρινάκια.

Λευκά σαν τὸ χιόνι, κόκκινα σαν μεγαλόπρεπη πορφύρα, μαβιά, χλωμά και ρόδινα, σὰ μιὰ πελώρια ποικιλόχρωμη ζωγραφιά.

Όλα μαζί ἀνθίζετε σαν ἀγαπημένα ἀδελφάκια, και σταματάνε πάνω σας όλα τὰ βλέμματα, και τραγουδάει δίπλα σας τ' ἀγέρι ἀπαλά, και σὰς ραντίζουν οί στάλες τῆς βροχῆς· δὲν σὰς μουσκεύουν, σὰς χαϊδεύουν.

Εἴσθε και σεῖς χαρούμενα σαν τὴν ἀνοιξη πού σας δίνει τὴ ζωή. Τὰ πουλάκια σιγοψάλλουν τὴν ὁμορφιά σας, ἡ δροσούλα κέρφει μὲ χάρι πάνω στὰ βελουδένια σας φύλλα, τ' ἀεράκι σας χαϊδεύει γλυκά κι' οί πεταλούδες ξεχνιούνται στὴν ἀγκαλιά σας. Κι' ὅσοι σας βλέπουν, λυποῦνται νὰ σας χόψουν και νὰ ἀγγίξουν μὲ τὸ βαρὺ τους χέρι.

Πόσο ἀγνὸ εἶσαι, κρινάκι.

Πῶς θέλεις νὰ μὴν εἶσαι ἀγνὸ;
Ὁ ἄγγελος, σὲ διάλεξε νὰ σὲ δώσῃ στὴν Παρθένα. Δὲ διάλεξε οὔτε τὸ ρόδο, τὸ βασιλιά των λουλουδιῶν, οὔτε τὸ νεραντζάνθι, οὔτε τὸ γαρύφαλλο, οὔτε τὰλλα λουλούδια· διάλεξε τὸ ταπεινὸ, τ' ὀλόλευκο κρῖνο.

Λουλούδια ὥρατα, λουλούδια ἀγνά, εἴσθε ἡ ψυχὴ τῆς καλοσύνης, εἴσθε ἡ ὁμορφιά και ἡ ἐλπίδα τῆς φύσης.

Κῦμα τοῦ 'Ιονίου

ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ

Ματάκια γαλάζια, γεμάτα τσαχπινιά. Κεφαλάκι γεμάτο δόχρουςς μπουκλίτσες, πού πέφτουν μὲ χάρι στὰ ροδόκκινα μαγουλάκια και στὸ μέτωπο. Ἡλικίας «τιῶν ἐτῶν και τιῶν μηνῶν». ὅπως λέγει κι' ὁ ἴδιος.

Εἶναι ἓνα μικρὸ κουκλί. Μιά σωστὴ ζωγραφιά. Προχθὲς παῦ πῆγα σπιτι τους, τὸν βόηκα μόνο του μὲ τὴ νταντά του, τὴ Μαρία.

— Ντῖνο μου, πού εἶναι ἡ μαμμά σου;

— Πῆγε στὸ γιάτορό.

— Ἀ, θὰ βγάλῃ φαίνεται τὸ δόντι της, τοῦ λέω.

— Ὁχι, σήμερα θὰ βγάλῃ τὸ δόντι της ἡ θεία, ἡ μαμμά τᾶχει βγάλει όλα πιά.

— Μπά, τὸν παλιό-γιατρό, πού βγάζει όλα τὰ δόντια τῆς μαμμάς και τὴν κάνει και πονεῖ. Πάμε νὰ τὸν δειρουμε, Ντῖνο;

— Ναί, νὰ πάμε, μοῦ λέει και σηκώνεται μ' ἀποφασιστικότητά.

Ἀγαπημένε μικρούλη! Εἶναι τόσο ἄθως ἀκόμα, πού δὲν μπορεῖ νὰ καταλάβῃ τὸ ἄθω φέμμα τῆς μαμμάς του. Τὸ τέχνασμα πού μεταχειρίζεται γιὰ νὰ μὲνῃ ὁ μικρούλης ἥσυχος στὸ σπῖτι, ὅταν ἐκείνη βγαίνει ἔξω.

Πῶς θάθελα νὰ ἔχω τὴν ψυχὴ ἐνὸς μικροῦ παιδιοῦ!

Μακεδονικὸν 'Εντελβαῖς

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἔνας διαβάτης: Γιατί, παιδάκι μου, κλαῖς;

— Γιατί δὲν μὲ παίζουσιν!

— Καὶ γιατί δὲν σὲ παίζουν;

— Γιατί κλαῖω!

Μαγεμένο Δοξάρι

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 30οῦ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΞΕΣΠΑΘΜΑΤΟΣ ΤΟΥ 1930

(Ἴδε Διάπλαιον 1929 σελ. 538)

Εἰς τὸν κατωτέρω Πίνακα τῶν Βραβείων ὁ ἀριθμὸς πού συνοδεύει κάθε ὄνομα, σημαίνει πόσα φύλλα ἐν ὧν διέθεσεν ὁ διαγωνιζόμενος.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΠΡΩΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ

Μακεδονικὴ Ἀνστασία φυλ. 676. — Π. Μπούρας, 520.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΤΑΞΕΩΣ

Σύλλογος «Βάτραχοι», 429. Ἰάσων, 312, Γλυκύλαλος Ὀνος, 260.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Λυσόχαρτον, 208. Γαλανόλευκη, 208. Ἀλανάρα, 208. Ἐνωσις Ἑλληνοπούλων, 182, Πρίγκιψ τῆς Ὀμίλης, 182, Κοκκινোসκουφίτσα, 156. Καστανὴ Νεράιδα, 156. Λευκὸς Κύκνος, 156. Λεπτὴ Ἑλπίς, 156. Μοξαμβίκη, 156. Εὐζώνια, 156. Ὀμάς Ἰω. Βεζιάνη και Δ. Τσεμελέγκου, 104. Σύλλογος «Λουλούδια», 104. Ἀνδρ. Χ. Ἀποστολίδης, 104. Καρακαζόπουλο, 104. Γ. Χαλδαιοπούλου, 104. Πάνθεια Ἀβραδάτου, 104. Ἐλπίζουσα Νεότης, 104. Βασ. Γ. Μπέτσος, 104. Ε. Βλάχου, 104. Ἀσιγγανος, 104. Κόρη τῶν Δασῶν, 104. Βολιώτικη Τρελλοπαρέα, 104. Γιάννης Θεμ. Μουστάκας, 104. Ἀρχοντοπούλα, 104. Σιμώνη, 104. Σύλλογος «Ὀλυμπίων Θεῶν», 104. Ἀνδρ. Λουσία, 104. Μ. Σιναπιδίου, 91. Νιότης Ἀδάμας, 91. Ἰδιανισμός, 78. Κοραῖς, 78. Μυστικὴ Ἀστυνομία «Διαπλάσεως», 78. Δὸν Φασουλᾶκης και Μικρὴ Χωριαντοπούλα, 78. Παραμυθένιος, 65. Ροδάνθη, 65. Δημ. Φ. Καρβέλλας, 52. Ἀστραπόβροντο, 52. Ναυσικά, 52. Ἀρης, 52. Σταυροῦνης Κεγιάουλου, 52. Μαρίκα Β. Πανουτσόπουλου 52. Ἡρα και Ἑλλη Σ. Ἀνδρούσου, 52. Καλλιόπη Παυλίδου, 52. Χρυσοθήρας, 52. Δακρυμένῃ Ματιά, 52. Ρασπουτίν, 52. Ἑλλή Βενιοπούλου, 52. Μαργαρίτα Ζουάννου, 52. Μικρὴ Ἀμαζόν. 52. Φωτεινὸ Κανδηλάκι, 52. Θεοφ. Δ. Φραγκόπουλος, 52. Ἑλπίς Βεληκτιζίδου, 42. Μιρόζ, 52. Ναυσικά Ν. Μουσοῦρη, 52. Ὀδάλια, 52. Πέπης Παπά-ζογλου, 32. Ἰωάννης Α. Τιάλως, 52. Σταράτη, 52. Μονάκριβη, 52. Ἀλκηστis, 52. Ἰάς, 52. Ἀγνωστη, 52. Ἐλισάβετ Α. Κουτσαίτου, 52. Φιλήμ. Τζομπάρης, 52. Πνοὴ τοῦ Ζεφύρου, 52. Μαριζέλ Νιτούς, 52. Σοφί Θ. Μπαμίχα, 52. Νίτσα Ταμπάογλου, 52. Μπεμπέκα Νικολοπούλου, 52. Φασουλῆς Φιλόσοφος, 52. Φοῖβος Ὁρέστης, 52. Προσκοπάκι τοῦ Εὐξείνου, 52. Ἀγκάθι, 52. Βασίλισσα τῶν Ρόδων, 52. Παῦλος Δ. Γεροντέλης, 52. Πορφύρις, 52. Πράσινος Κύκνος, 52. Χαλμιά, 52. Μαρία Ἀβραμάτου, 52. Ἀθηναῖς, 52. Καίτη Κοβότσου, 52. Ἀνθούλα Χρ. Χρηστοβασίλη, 52. Γεωργουπάμπης Φαρακλός, 52. Νίνα Α. Κατσούλη, 52. Πόπη Εὐστρατιάδου, 52. Ἑλληνόπαις, 52. Ἀντιγόνη, 52. Κουρούλα, 52. Τρύφ. Καραμέρος, 52. Κίμων Κορμπέτης, 52. Βασίλισσα τοῦ Δάσους, 52. Συριανὸς Διάβολος, 52. Ἀργώ, 52. Λιλὴ Ζαχαριάδου, 52. Ἰππότης τῶν Κύκνων, 52. Κυκλαμιά, 52. Σικυώνιος, 52. Εἰρήνη Καρακάττα, 52. Κυρά τῆς Θάλασσας, 52. Νόρμα, 52. Αἰκατερίνη Στεφανίδου,

52. Ἰθώμη, 52. Μ. Μ. Πτερόγγονας, 52. Ἀστραπιαῖος Καβαλλάρης, 52. Βάσιγκτων, 52. Ἀγοροχόριτσο, 52. Μαρίκα Βουλγαράκη, 52. Κόρη τῶν Ἀθηνῶν, 52. Γόρδιος Δεσμὸς, 39. Βασίλειος ὁ Μακεδών, 39. Σύλλογος «Συναδέλφους», 26. Εὐθυμία Καμπάλιου, 26. Τάκης Ἐρμονιολίτης, 26. Ἑλένη Κισκίρα, 26. Πληγωμένος Κύκνος, 26. Ι. Εὐτυχίδου, 26. Κάστρο τοῦ Μιστρά, 26. Ὀλυμπία Ι. Κρυσταλίδου, 26. Κούκλα τοῦ Χαλανδριῶ, 26. Χιονο-λουλούδο, 26. Ἰσιδ. Κουβαλάς, 26. Ἐρωτόκριτος, 26. Ἐρωτηματικόν, 26. Κ. Β. Βασιλακόπουλος, 26. Μαγεμένο Ἡπειρωτάκι, 26. Μαγάλη Ἑλλάς, 26. Τενεκὲς Ξεκάρφατος, 26. Εὐγενία Θεοφανοπούλου, 26. Γαλανὸς Οὐρανός, 26. Μικρὸς Ἐδισσων, 26. Κόκκινη Μηλιά, 26. Τσουχτρά, 26. Ἡπειρωτόπουλο, 13. Ἀθάμας, 13. Καρδιογνώστρια, 13. Ἰωάν. Μητρόπουλος, 13. Παιδί τοῦ Εὐρώτα, 13. Ἀνθὺς Ρόδης, 13. Μελαγχολικὴ Ὑπαρξίς, 13. Δὸν Ζουάν, 13. Ἀντισμένη Τριανταφυλιά, 13. Βο-ναπάρτης, 13. Ἀθῶο Διαβολάκι, 9.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Εἰς ΟΥΔΕΝΑ θάποσταλοῦν τὰ βιβλία τοῦ βραβείου, ἐὰν δὲν ὀρίσει και ζητήσει αὐτὰ ὁ ἴδιος ὁ βραβεύόμενος, ἐκλέγων κατὰ τοὺς ὅρους τῆς προκηρῆξεως, ἐκ τῶν δημοσιευομένων εἰς τὰ νεώτερα φυλλάδια τιμοκαταλόγων τῶν τόμων τῆς Διαπλάσεως και τῆς Βιβλιοθήκης της και ὑπολογίζων αὐτὰ μὲ τὰς ἐκεῖ ὀριζομένους τιμὰς. Τὸν ὑπολογισμὸν δὲ τῆς ἀξίας τοῦ βραβείου πρέπει περὶ νὰ κάμῃ ἕκαστος κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ 30οῦ Διαγων. Ξεσπαθώματος, (ἴδε Διάπλ. τοῦ 1929, σελ. 538.)

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ οἱ λαβόντες Α' και Β' Τάξεως βραβεῖον νὰ στείλουν τὰς φωτογραφίας των νὰ δημοσιευθοῦν. Ὅσοι εἶχαν στείλει φωτογραφίαν των και ἐδημοσιεύθη, πρέπει νὰ στείλουν νέαν.

Οἱ ΣΥΛΛΟΓΟΙ δικαιοῦνται νάντι-προσωπευθοῦν εἰς τὸ Ξεσπάθωμα διὰ μιᾶς μόνον ἕκαστος φωτογραφίας, εἴτε τοῦ Προέδρου, εἴτε ἀντ' αὐτοῦ, ἐνὸς μέλους τοῦ Συμβουλίου.

ΕΥΣΗΜΑ ἀπενεμήθησαν εἰς ἕκαστον τῶν διαγωνισθέντων ἀναλόγως τῶν διατεθέντων ὑπ' αὐτοῦ φύλλων, ἥτοι ἐν Εὐσημῶν διὰ κάθε 25 φύλλα ἡ κλάσμα αὐτῶν.

Τὰ Εὐσημα τῶν Συλλόγων δὲν δια-νέμονται εἰς τὰ μέλη· ἀνήκουν εἰς τοὺς Συλλόγους.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

οἱ συνδρομηταί μου, δταν λήγῃ ἡ συνδρομὴ των, νὰ τὴν ἀνα-νεώσουν ἀμέσως, χωρὶς νὰ μὲ υποβάλλουν εἰς τὸν κόπον και τὸ ἔξοδον νὰ τὸ υπενθυμίζω σὶδὸν καθένα ἰδιαιτέρως. Ἡ ἐγκαιρὴ ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς εἶναι τὸ πρῶτιστον χρέος τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΗΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 22 Ἰουνίου 1932
ΔΗΛΩΣΗ

Δὲν παραλαμβάνω γράμματα μὲ ἀνεπαρκὲς γραμματόσημο, γιὰ τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ πληρώσω πρόστιμο. Ζυγίζετε και βάψετε τὸ γραμματόσημο σωστό. — Δὲν ἀπαντῶ σὲ κανένα, δταν μὲ ρωτᾷ γιὰ πράγματα πού τὰ ἔχει ὁ Ὅδηγός τοῦ Συνδρομητοῦ. Τιμὰτα δρ. 5, ταχυδρομικῶς δρ. 6, και πρέπει νὰ τὸν προμηθευθῇ ὁποῖος θέλει νὰ λαβαῖν μέρος στὴν κίνηση.

ΤΟ ΞΕΣΠΑΘΜΑ

Τὰ ποτελέσματα πού δημοσιεύω σήμερα εἶναι τοῦ Ξεσπαθώματος τοῦ 1930. Σὲ λίγο θὰ δημοσιεύω και τοῦ Ξεσπαθώματος τοῦ 1931 πού εἶναι ἑτοιμα. Στὸ μεταξὺ τρέχει ὁ Διαγωνισμὸς Ξεσπαθώματος τοῦ 1932. Καὶ μπορεῖτε νὰ ξεσπαθώσετε ὡς τὸ τέλος τοῦ χρόνου. Γιατί, καθὼς ἔχετε, σὶδὸν Διαγωνισμὸ αὐτὸν θὰ περιληφθοῦν ὅσοι ἔχουν ἢ θὰ ἔχουν ξεσπαθώσει ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1931 μέχρι 30 Νοεμβρίου 1932. Ἐμπρός λοιπόν! Κι' ἡ ἐποχὴ εἶναι πολὺ κατάλληλη μὲ τὰ ταξίδια των δικαιοῦν και τίς καινούριες γνωριμίες...

«Η ΜΗΤΕΡΑ»

Στὸ ἐρχόμενο φυλλάδιο (31ο) τελειώνει ἡ «Ἐβδὸ ντὲ Φερλάκ» πού τόσο σας συγκίνησε. Καὶ ἀπὸ τὸ 32ο ἀρχίζει νέο, ἐπίσης ὥρατο και συγκινητικὸ μυθιστόρημα. Ὁνομάζεται «Ἡ Μητέρα», εἶναι ἔργο τοῦ γάλλου συγγραφέα Ἀνρί Ζάνν, σπο-λίζεται ἀπὸ πληθὺς καλλιτεχνικῶς εἰκόνες, και τὸ μεταφράζει γιὰ σας ὁ κ. Γρ. Ξενο-πούλος.

«ΑΓΡΗΓΝΙΕΣ»

Μὲ τὸν τίτλο αὐτὸν βγῆκε ἓνα βιβλιαράκι, πού περιέχει ὥραιότατα ποιήματα τῆς ἀγαπητῆς μας Λίλλας Καρακάτου (Δελάντας). Τὸ τύπωσε στὴν Πόλη, ἀπὸ ἐκτίμηση πρὸς τὴν ποιήτρια, παλιὸ κι' αὐτὸ Διαπλάσευλο, ὁ κ. Ἀδρ. Ν. Παπαζογλου, πού εἶχε ἄλλοτε τὸ ψευδώνυμο Πόνου Δάκρυ. Ἀντίτυπα τοῦ νέου βιβλίου ὑπάρχουν και στὸ γραφεῖο μου, πρὸς δρ. 15 τὸ καθένα. Ὅσα Διαπλάσευλα τὸ θέλουν, — κι' ὑποθέτω πὼς πολλὰ θὰ θελή-σουν ἓνα βιβλίο τῆς Δελάντας — μποροῦν νὰ ἐλθοῦν νὰ τὸ ἀγοράσουν, ἢ νὰ μοῦ στείλουν τὰ λεπτὰ γιὰ νὰ τὸ λάβουν ταχυδρομικῶς, χωρὶς νὰ προσθέσουν τίποτα γιὰ ταχυδρομικά.

ΣΗΜΕΡΑ πού σας γράφω εἶναι ἡ μεγα-λύτερη ἡμέρα τοῦ χρόνου: δεκατέσσερες ὥρες γεμάτες. Ἀπὸ αὐριο, ἀνεπαίσθη-τα, ἀρχίζει νὰ μικραίνει, νὰ μικραίνει, ὡς τὴν 22 τοῦ Δεκεμβρίου, δταν ἄρχουμε τὴ μικρότερη (ἐννιά ὥρες μόλις). Πηγαίνουμε λοιπὸν τώρα πρὸς τὸ χειμερινό... σκότος, ὅπως τότε θὰ πηγαίνουμε πρὸς τὸ καλο-καιρινὸ φῶς. Γι' αὐτὸ ὁ κ. Φαῖδων ἔγραψε κάποτε πὼς ἡ πραγματικὴ ἀρχὴ τοῦ χει-μῶνα εἶναι τώρα τὸν Ἰούνιο, κι' ἡ πραγ-ματικὴ ἀρχὴ τοῦ καλοκαιριοῦ εἶναι τὸ Δε-κεμβριον...

Ἐλαβα τὸ πρῶτο φύλλο τοῦ «Μακε-δονόπουλου», μηνιαίου περιοδικοῦ πού ἐκ-δίδει στὴ Θεσσαλονικίη ὁ Διαπλάσευλος Σύλ-λογος «Χαρούμενη Συντροφιά». Ἀρχίζει μ' ἓνα μυθιστόρημα «Ὁ θεὸς Ἀντώνης» πού τὸ μεταφράζει ἀπὸ τὸ γαλλικὸ ἡ

Ξεσπομένη Λαῖδη, ἔχει ἓνα ἄρθρο τοῦ Ταρζάν γιὰ τὸ Διόνυσιο Σολωμό, Σελίδα Συνεργασίας, Ἀσκήσεις κτλ. Ὡς ὄργανο Διαπλάσευλος Συλλόγου εἶναι πολὺ καλὸ, κι' εὐχομαι νὰ ζήσῃ ὅσο κι' ὁ καλὸς Σύλ-λογος.

Ἐλαβα ἀκόμα τὸ 1ο τεῦχος τοῦ «Φίλου τῶν Ζώων» μικροῦ μηνιαίου περιοδικοῦ τοῦ παιδικοῦ τμήματος τῆς Ἑταιρείας Προστα-σίας τῶν Ζώων». Περιέχει πολὺ ἐνδιαφέ-ροντα πράγματα και τῶσσο στὸν κ. Φαί-δωνα πού πολλὰ μπορεῖ νὰ σας γράφῃ γι' αὐτὰ.

Δὲν πειράζει, Μακεδονικὸ Ἐντελβαῖς, πού δὲν θὰ λάβῃς μέρος στίς γυμναστικὰς ἐπιδείξεις φέτο· θὰ λάβῃς τοῦ χρόνου. Τὸ πόδι σου μόνο κοίταξέ νὰ μὴν τὸ κουράξῃς γιὰ νὰ γίνῃ γρήγορα καλὰ· αὐτὸ εἶναι τὸ κυριώτερο, Διαδιδάξω τὰ συγχαρητήρια σου στὴν Ξεσπομένη Λαῖδη και τὴν ἔξυ-πνη ἐκείνη ἀπαντήσῃ της σὰ Μ. Μυστι-κῇ, πού και μὲνα μᾶρσε πολὺ.

Φεντάζομαι, Δικηγορίνα, δλη αὐτὴ τὴ φασαρία και τὴν ἀγωνία. Μαθαῖνω όμως ὅτι ὅλες οἱ Διαπλάσευλες φοιτήτριες ἔ-δωσαν λαμπρὰς ἐξετάσεις, κι' αὐτὸ εἶναι τὸ εὐχάριστο. Καὶ σὺ, δὲν ἀμφιβάλλω, ἂν σὶδὸν τὸν χαριτωμένο σου γράμμα μιγῇς μό-νο γιὰ τίς ἄλλες. Καὶ τοῦ χρόνου, λοιπόν, σὰ ἀνώτερα.

«Πραγματικὸς ἀνθρώπος ἡ 41η Κυρια-κὴ» — μοῦ γράφει ὁ Βέδας — «μαγευτικώ-τατος και μυρωμένος. Μὰ εἶναι ἀνεξάντλη-τος αὐτὸς ὁ Ἀνάγας σὲ πνεῦμα και σὲ δροσιά!» — Ναί, δὲν μπορῶ νὰ πῶ, ὁ ψυ-χογίς μου ἔχει ἀρκεστὸ πνεῦμα· ἀλλ' εἶ-ναι προπάντων οἱ ἀπαντήσεις των παιδιῶν πού κάνουν ὥρατες τίς Κυριακὰς μας. Κι' αὐτὴ τὴ φορά, πραγματικῶς ἐπλεόναζαν.

— Ὁ Βέδας κάνει και μιὰ παρατήρηση: στίς εἰκόνες τῆς Κυριακῆς τὰ παιδιὰ παρασταί-νονται πάντα μικρά, ἐνὸς πολλὰ εἶναι με-γάλα. Ἀλήθεια, ἀλλὰ ὁ κ. Βώττης δὲν ἔβρι ποῖα εἶναι μικρά και ποῖα εἶναι με-γάλα, και τὰ κάνει δία... παιδιὰ, γιὰ νὰ εἶναι μέσα. Ἐπίσης δὲν ἔβρι ποῖα εἶν' ἀγόρια και ποῖα κορίτσια· αὐτὸ τὸ κρί-νει ἀπὸ τὸ ψευδώνυμο: ὅσα ἔχουν ἀρσε-νικὸ ἡ οὐδέτερο, τὰ παρασταίνε ὡς ἀγό-ρια, και ὅσα ἔχουν θηλυκὸ, ὡς κορίτσια.

Εὐχαριστῶ πολὺ, Εἰρήνη Ἀργυρίου. Τοῦ κ. Ξενοπούλου, πού ἐχρησιμοποίησε πολὺ μ' αὐτὰ πού γράφεις, σοῦ ἔστειλα τίς «Πετρίδες στὸν Ἥλιο». Τὰ σέδη μου στὴ Μαμμά, πού μὲ διαδίδει στὸ τραπέζι κι' ἀκούτε, και ἀσπαρμούς σὲ ἀδελφάκια πού μαλώνουν γιὰ μένα... Ἀ, δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ ξεχάσετε τὰ ἑλληνικά σας στὴν ξενι-τεία, ἀφοῦ τ' ἀγαπᾶτε και ἔχετε πάντα νὰ διαδίδετε βιβλία και περιοδικὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα σας. Ὅστε πολλὰ ὀρθογραφικὰ λά-θη βρῆκα στὸ γράμμα σου.

Εὐχομαι, Παλασαία, μὲ τὴν ἴδια ἐπιτυ-χία νὰ δώσῃς και τοὺς ἄλλους διαγωνι-σμούς. Γράψε μου τώρα τὸ καλὸ ἀποτέλε-σμα. Ὡ, γρήγορα θὰ συνθηθῇς και θ' ἀγα-πήσῃς κι' αὐτὸ τὸ σπῖτι! Ἐλπίζω νὰ θη-μηθῶ τὸν τίτλο πού θέλεις. Πῆς τῆς Ρ. Β. χαιρετίσματα και τὰ ἑλθε.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Ὁ νεῖρος τῆς Σικων-ίας Αὔρας. Σχεδὸν ἀκατάληπτο. Ἀφήνει πολλὰς ἀπορίες. Δὲν λέει πὼς ἀπομακρύν-θηκε ὁ ρωμαϊτικὸς ἀπὸ τὴν παρὰ του. Καὶ ἡ μετάδοσις ἀπὸ τὸ νεῖρος σὲ ἑξήντημα γί-νεται πολὺ ἀπότομα, τόσο πού ὅχι μοναχὰ ὁ ἀποκοιμισμένος ἀλλὰ κι' ὁ ἴδιος ὁ ἀναγνώστης ἀρεγεί νὰ καταλάβῃ περὶ τίνας πρόκειται. — Ὁ ἄλογακι» τοῦ Πα-ρήγορου Ἀγγελοῦ. Ἐξαιρετικὰ παράκαι-

ρο και πολὺ ρεαλιστικὰ γραμμένο, πρᾶγμα πού τὸ κάνει ἀντιαισθητικὸ. Ποτὲ γυναῖκες δὲν ντύνονται μασκοράδες και δὲν βγαί-νουν ἔξω τίς Ἀποκριὰς μαζί μὲ τὴν Γκα-μήλα ἡ μὲ τὸ Ἀλογακι γιὰ νὰ μαζέψουν δεκάρες. Αὐτὴν πού θὰ εἶδε ὁ Π. Α. θὰ ἦταν ἄνδρας ντυμένος γυναικεία. — Ὁ Τὰ ξυ-λοπόδαρο» τῆς Ὁκεανίδος. Ἀρκετὰ πρω-τότυπο τὸ θέμα, ἀλλὰ τὸ ὅρος ἄχαρι και ἡ γλῶσσα πολὺ σχολαστικὴ. Ὑψώνετο τὸ Ἡρώον ἀνδρείων Μακεδονομάχων, πού λές και αἱ ψυχὰι των φτερουγίζουσαι περὶ αὐτὸ... Ὑπο γράφονται τὰ λογο-τεχνήματα: — «Ἡλιοδοσίεμα» τοῦ Κραυ-γῆ Νίκης. Κοινὴ περιγραφή γεμάτη ἐπανα-λήψεις. — «Στὸ θάνατο τῆς Διαγιάκας μου» τοῦ Φ. Κ. Πολὺ ὥρατα γραμμένο, μὲ πολ-λὸ αἰσθημα και πόνο, ἀλλὰ ἔχει μόνον προ-σωπικὸ ἀνταφῆρον. Εἶναι ἄλλωστε γραμ-μένο σὲ δεύτερο πρόσωπο κι' αὐτὸ τὸ κά-νει ἀκόμη πὺ ἀποκλειστικόν. — «Πλάνο ἡλιο-δοσίεμα» τοῦ Σ. Ο. Σ. Ἐμπέτησα εἴ-κοσι δλοκλήρες ἀράδες προτοῦ νὰ φθάσω σὲ τελεία! Κάνετε συντομότερες φράσεις, παιδιὰ μου! Δὲν ἔχει και καμμιὰ πρωτοτυ-πία στὴν περιγραφή. — «Πλὸς πρόχειρος διαγωνισμός» τῆς Ἰούδ. Πολὺ ὀκειμε-νικὸ. Μία κοινὴ ἔρη περιγραφή, χωρὶς λογοτεχνικὸ γράψιμο, χωρὶς καμμιὰ ζωή. Ἀλλωστε οὔτε και τὸ θέμα παρουσιάζει κανένα ἐνδιαφέρον. — Θὰ ἐξακολουθήσω.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτι ἰνα-νεύεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρ. 10. — Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνεοῦμενα ἰσχύουν ὡς τὴν 30 Νοεμβρίου 1932. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν σὲ ἀγόρια και ὅσα ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Φάνης Νίκης, ἄ. (ΑΣ). Φίλος τοῦ Λαοῦ, ἄ. (ΟΑ). Νόρμα, κ. (ΦΓ). Ὀνειροπόλη, κ. (ΒΜ). Θεοβή, κ. (Γ); Ὀλιμμένη Γοητεία, κ. (ΕΔ). Ξενιτεμένη, κ. (ΚΣ). Ἐντελβαῖς, κ. (ΜΖ). Μικρὸς Ἡπειρωτάκος, ἄ. (ΚΠ). Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Τρι-φασικόν, ἄ.

Ἡ Διάπλαις ἀσπάζεται τοὺς φί-λους τῆς: Κόκκινον Κανονίον (ἐλαβα και τίς ἐφημερίδας και διάδωκα μὲ χαρὰ τοὺς τόσους ἐπαίνους γιὰ τὴ συναινώ-σας· και πάλι τὰ συγχαρητήρια μου· ἄ, ναί, δὲν εἶναι καμμιὰ ἀνάγκη νὰ παῖξῃς κρίκει, ἀφοῦ θὰ ἐκινδύνευσ ἡ ἀπαράτη-τη γιὰ τὸ βιοτὴ εὐκνησία των δακτύλων σου· περὶ μὲν νωτέρα)· Μικρομάλιν (ἐδίδαξα τὴν ὥρατα γράμμα σου γιὰ τὴν «Κυρια-κὴ» στὸν

Πῶς θὰ περάσετε πρὸ εὐχάριστα τὸ καλοκαίρι σας;
Εἶναι ἀπλούστατο: Θὰ προμηθευθῆτε ὅσους περισσότερους μπορεῖτε

“ΤΟΜΟΥΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,”

καὶ θὰ τοὺς πάρετε μαζί σας στὸ ταξίδι, στὴν ἐξοχή, ὅπου θὰ πᾶτε, —ἀλλὰ κι’ ὅπου θὰ μείνετε,—γιὰ νὰ περάσετε τὶς Διακοπές.

Κι’ ἓνας μόνος Τόμος τῆς Β’ Περιόδου, ἀρκεῖ, μὲ τὶς 400 τὸν σελίδες, μὲ τὰ τρία ἢ τέσσερα μυθιστορήματά του καὶ μὲ τὰ τόσα ἄλλα ποὺ περιέχει. “**Ἄν πάρετε μάλιστα τὸν Τόμο τοῦ 1929 ἢ τοῦ 1930 ἢ τοῦ 1931,** ποὺ ἔχει 600 σελίδες ὁ καθένας καὶ 20 μυθιστορήματα οἱ τρεῖς μαζί, τί ἄλλο θέλετε;

Τιμοκατάλογος δημοσιεύεται στὰ φυλλάδια συχνά. Συμβουλευθῆτε τον καὶ κάμετε ἐγκαίρως τὴν προμήθειά σας, ἂν θέλετε νὰ περάσετε **ΤΟ ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ**

λὰ ποὺ τὰποφάσεις γράφω μου συχνά.) **Μπουμπουλίναν** (δὲν ἀμφισβῶνω ὅτι τὸ ἐνδεικτικὸν σου θὰ εἶναι λαμπρό· εἶπα στὸν κ. Φαίδωνα πόσο σ’ εὐχαρίστησε ἡ Ἐπιστολή του γιὰ τὸ «φρουρισμό», γιατί καὶ σὺ ἀκουγες συχνά τὴ λέξη καὶ δὲν ἤξερες τί σημαίνει· καὶ τώρα σάφινω νὰπαντήσῃς στὶς Διαπλαστοπύλες σου — 22, δὲν εἶναι λίγες!) **Γλυκεῖαν Παρηγοριάν** (χαρτί ἔσται· οἱ λύσεις δεκτές· ἔχεις δίκιο· στὴν 291 “Ἀσκησι, ἀντί υἱου, θέλει υἱοῦ”) **Κραυγὴν Νίκης** (φυλλάδια ἔσται· θὰ σοὺ πῶ στὸ ἐρχόμενο·) **Φίλον τοῦ Λαοῦ** (ναί, νὰ μοῦ γράφῃς, ἀλλὰ νὰ μὴν παραμελῇς καὶ τὴ μελέτη σου, ἀφοῦ θὰ δώσης εἰσιτηρίους γιὰ τὸ Γυμνάσιον· ἴσα-ἴσα σήμερα γράφω γιὰ τὸ νέο μου μυθιστόρημα·) **Ἀγραφιῶτικην Φτέρην, Θεότρελλην Τσιγγάναν** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 18 Ἰουνίου θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 260ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεῖναι μετὰ τῆς 25 Αὐγούστου.

407. Δεξιόγραφος

‘Ἀπ’ τοὺς πολλοὺς, θεὸ ἀρχαιότατο Μ’ ἓνα κοινὸ ἐπίθετο ἔνωσαν,
Κι’ ἓνα ἄλλο ἐπίθετο, συνώνυμο
Τοῦ μόνου μας Θεοῦ, δηλώνω.

“Ἰων

408. Δεξιόγραφος ἐκ Συλλαβογράφων
Τροφή θρεπτική θὰ σᾶς δώσω
Ἀπὸ νότες μονάχ’ ἂν ἐνώσω.
Μὰ σεῖς τὴν ἐνώνετε πάλι
Μὲ ἄρτυμα ἀπὸ... τὸ μπουκάλι
(Μὲ γράμμα καὶ νότα αὐτὸ γίνεται)
Καὶ πόλη μικροῦλα μοῦ δίνετε.

Περιπλοκάς

409. Μεταγραμματισμός

‘Απὸ πουλὶ θαλασσινὸ
Τὴ μέση μεταβάλλετε,
Καὶ τότε πρέπει χαλινὸ
Στὴ γλῶσσα του νὰ βάλετε

Θέμις

410. Μεταγραμματισμός - Στοιχειο- τονόγραφος

Πετάει, πετάει... τὸ πουλί,
Μὰ τὰποκεφαλίζω,
Τοῦ ἀλλάζω ἀκόμα τὴν οὐρά,
Πιὸ πάνω τὸ τονίζω,
Καὶ τότε μ’ ἐκπληξὴ πολλή
— Καὶ γιὰ τὴ λύση τί χαρά! —
Τοῦ Αἰγαίου νηοὶ ἀντικρύζω.
“Ὑμνος τῆς Ἐλευθερίας

411. Κυβόλεξον

*** = Τρόφιμον
*** = Ἀνὴρ τῆς Π. Γραφῆς
*** = Γυνὴ τῆς Π. Γραφῆς
*** = Ὀρυκτὸν

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια
Ἀνίκητος Πολεμιστὴς

412. Κρυπτογραφικὸν

1 2 3 4 5 6 7 = Ἀρχαία βασιλοπαις
2 3 2 7 = Ὄνομα γυναικεῖον
3 2 7 5 1 = Δένδρον
4 6 1 5 1 = Νῆσος
5 6 3 2 2 7 = Ἀσθένεια ἐγκεφαλικὴ
6 7 4 1 = Ποτὸν
7 6 5 7 = Πόλις.

Πρωτὸν Κελάδημα

413-417. Μαγικὴ Νότα

Τὴ ἀνταλλαγὴ ἐνὸς γράμματος ἐκά-
στης τῶν κάτωθι λέξεων διὰ μιᾶς νό-
τας τῆς εὐρωπ. μουσικῆς, πάντοτε τῆς
αὐτῆς, νὰ σχηματισθοῦν ἀνευ ἀναγραμ-
ματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:
ὄχλος, ἄλλος, Ἀήλος, ὄσος, ἄμνητος.
Πεισματάρα

418. Τριπλὴ Ἀκροστιχὶς

Τὰ δευτέρα γράμματα τῶν κάτωθι
ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν μέρος
παραθαλάσσιον, τὰ τέταρτα εἶδος ἀμά-
ξης, καὶ τὰ ἕκτα (τελικὰ) ἁγίαν:
1, Μετεωρολογικόν· 2, Τὸ ἐναντίον
τοῦ ἐγκυρον· 3, Ἀδιαίρετον μέρος τῆς
ὕλης· 4, Ἐμβλημα, σύμβολον.

Λυσόχαρτο

419. Ἑλλειποσύμφωνον

ορ ! Ναις

420. Γρῆφος

vo vo να φᾶς
λιχ να φᾶς
vo vo
vo Εἰρήνη

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

421. Enigme

On s'en étonne quelquefois.
Je suis trois choses à la fois:
D'abord mouvement circulaire;
A Pise j'ai l'honneur de vous plaire;
Enfin, pièce du jeu d'échecs
Qui vaut plusieurs salamalescs.

Μαρίνος Βένιγας

422. Rébus

c c Les choses e c
com e parlent com man
c e c c
c c
Κινεζοῦλα

ΔΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 15

192. Πλανήτης (πλάνη, τίς.) — 193. Κρασί (κρά, σὺ.) — 194. Γάλλος - ἄλ-
λος. — 195. Ἐρατὼ - ἐρωτῶ.

196. Θ Μ Ε 197. ΙΟΚΑΣΤΗ (οἰ-
Η Ε Π κος, κίσσα, Αἰακός,
Ρ Λ Ο στοά, Τάντος, Ἡ-
Α Σ Π Ι Σ σάϊας.) — 198-202.

Διὰ τοῦ Κ: σκόρος,
ἄκρος, κόμβος, σκῶ-
λος, σκένις. — 203.
ΔΑΡΕΙΟΣ (Δόλιος,
Ἀθῶα, Ροδοδάκτυ-
λος, Ἐρυθρός, Ἰο-
βόλος, Ὀμβριον, Στυγερόν.) — 204-208

Κέρκυρα, Νέστωρ. Νερμῶδ, Νέλσων,
σεμνῶς. — 209. Οὐδείς ἀναμάρτητος
εἰμὶ εἰς, ὁ Θεός. (οὐ δὲς, ἀν, α μ' αρ,
Τίτος, οἶμοι, εἰς οὐ ἔως.) — 210.
Etre entre l'enclume et le marteau.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΑΒ'—308]

Ζητῶ συγγνώμην ἀπὸ τοὺς **Νίκη** καὶ
Κάπαιο γιὰ τὴν ἀργοπορίαν μου καὶ
τοὺς παρακαλῶ πολὺ, ὅπως καὶ τὸν **Φάνου**,
ἂν θέλουν, νὰ μοῦ στείλουν πρῶτον τὰ τε-
τραδιάκια τους στὴν Δ/ση: **Hellé A. Ni-**
colakaki 31, Rue Damiette — Hélio-
polis, Caire — Egypte. Θὰ μ' εὐχαρι-
στήσουν ἂν δὲν ἀρνηθοῦν. **Ἐρεῖκη**

[ΑΒ'—309]

Περιμένω ἀνυπόμονα ἐπ' ἀνταλλαγῇ
ἓνα τετραδιάκι. Δ/σις: κ. Ἀλέξαν-
δρον Δημητρίου, Ἐκάλην Ἀττικῆς, διὰ:
Μπουμπουλ

[ΑΒ' 310]

Α ΤΤΑΒΥΡΙΕ, τί γίνεσαι;
ΘΕΟΤΡΕΛΛΗ ΤΣΙΓΓΑΝΑ

[ΑΒ'—311]

Στὴ γιορτὴ σου, **Πετρίκο**, εὐχόμεσθε
χρόνια πολλὰ.

Λόεγκριν—Ταρεζάν

“Ο Λαρυγγο-Ρινο-Ωτολόγος

Ἱατρός **ΜΙΧ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**
Δέχεται 10-11 καὶ 4-6. Πλατεία Ὁμο-
νοίας καὶ ὁδὸς Δώρου 8α. Στὸ Νοσο-
κομεῖον “Ἀγία Ελένη” ἐγχειρίζει
καὶ θεραπεύει τοὺς ἀπόρους δωρεάν.

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς **Α' Περιόδου** (1879 — 1893) ἀπὸ
τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν
ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος,
καὶ 18ος. Ἐκαστος τόμος δρχ. 25, τα-
χυδρομικῶς δὲ ἀποσταλλόμενος δρχ.
28,50 διὰ τὸ Ἐσωτερικόν καὶ δρχ.
35 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς **Β' Περιόδου** (1894 — 1931), ὑπά-
ρουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 38 ἐν
ὅλῳ. Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐ-
τῶν 1894-1928 τιμῶνται ἕκαστος ἀρ-
ραφὸς δρχ. 80 καὶ ραμμένος δρχ. 85.
Οἱ δὲ Τόμοι τοῦ 1929, 1930 καὶ 1931
τιμῶνται ἕκαστος ἀρραφὸς δρχ. 110 καὶ
ραμμένος δρχ. 115.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἐκάστου τόμου
προσθετέα εἰς τὰς ἀνω τιμὰς: Διὰ τὸ
Ἐσωτερικόν δρχ. 5 ὁ ἄρραφος καὶ δρχ.
15 ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικόν
δρχ. 23 εἴτε ἀρραφὸς εἴτε ραμμένος.